

Blogės Rusijos ir Vakarų santykiai

Prezidentų G. W. Bush (k) ir V. Putinas rankų paspaudimai ateityje greičiausiai bus ne tokie šilti. AP nuotr.

Washington, DC, vasario 28 d. („Interfax“/„Reuters“/BNS) — JAV nacionalinės žvalgybos direktorius Michael McConnell numato, kad santykiai tarp Rusijos ir Jungtinių Valstijų blogės.

Ekonominiai ir politiniai laimėjimai „sustiprino Rusijos pasitikėjimą savo jėgomis, leido padidinti išlaidas gynybai ir toliau siekti užsienio politikos tikslų, kurie ne visada atitinka Vakarų siekiamus tikslus“, pareiškė jis antradienį, kalbėdamas svarsty-muose JAV Senate.

Jo vertinimu, stiprėjanti Rusijos galia suteiks vis daugiau rungtynia-vimo ir nesutaikomo priešiško JAV ir Maskvos tarpusavio santy-kiams, ypač buvusios Sovietų Sąjun-gos teritorijoje, ir mažins bendradar-biavimo su Rusija galimybes tokiose srityse kaip kova su terorizmu, ma-sinio naikinimo ginklo neplatinimas ir demokratijos plėtra Artimuosiuose Rytuose.

Nukelta į 7 psl.

Darbą pradėjo naujasis ambasadorius

Vilnius, vasario 28 d. (BNS) — Naujasis Lietuvos ambasadorius Washington, DC, Audrius Brūzga antra-dienį įteikė skiriamuosius raštus JAV prezidentui George W. Bush.

Kaip pranešė URM, pokalbyje su JAV prezidentu A. Brūzga pažymėjo, kad Lietuvos ir JAV santykiai šian-dien yra bene patys geriausi ir šil-čiausi nuo pat diplomatinio santykių užmezgimo prieš 85-erius metus.

„Išvien su JAV pasisakome už laisvės, žmogaus teisių ir orumo, tai-kos ir klestėjimo stiprinimą visame pasaulyje. Mūsų kariai kartu stovi priešakinėje kovos prieš terorizmą, kovos už pasirinkimo teisę linijose Irake ir Afganistane. Mūsų politikai ir diplomatai kartu ieško sprendimų, kaip sumažinti globalaus pasaulio keliamas įtampas, nesaugumą, neto-leranciją“, — sakė A. Brūzga.

Anot pranešimo, G. W. Bush pri-tarė tikslams, kuriuos Lietuvos am-basadorius kelia savo kadencijos me-tu, tarp jų ir kiliųjų Lietuvos pilie-čiams laisvai keliauti į JAV panaiki-nimui.

Ambasadorius A. Brūzga pabrė-žė kartu su JAV administracija ir įstatymų leidėjais sieksias, kad būtų panaikintas vizų reikalavimas ke-liaujantiems Lietuvos piliečiams.

A. Brūzga priėmė valstybės sek-retoriaus pavaduotojas John D. Neg-roponde. Lietuvos ambasadorius pa-tikino JAV diplomata, kad Lietuva laikosi savo įsipareigojimų Irake.

V. Adamkus: siūlomas institutas problemos nesprendžia

Vilnius, vasario 28 d. (ELTA) — Prezidentas Valdas Adamkus susipa-žino su darbo grupės siūlymu sukurti ypatingo ryšio su Lietuva išsaugojimo institutą, kuris sudarytų sąlygas Lie-tuvos pilietybės neturintiems išei-viams išsaugoti ryšius su gimtąja ša-limi.

Šalies vadovo nuomone, toks tei-sinis projektas neišsprendžia proble-mos dėl pilietybės, kilusios po to, kai Konstitucinis Teismas išaiškino, kad būtina sumažinti grupę asmenų, ga-linčių pretenduoti į dvigubą pilietybę. „Gerbiu Konstitucinio Teismo

sprendimą, kartu manau, kad konsti-tucinės teisės ekspertai turėtų ap-svarstyti visus galimus konstituci-nius sprendimus, kaip sąsają su Tė-vyne nenutraukusiems asmenims ne-apsunkinti pilietybės įgijimo“, — pa-brėžė prezidentas.

Šalies vadovo nuomone, Lietuva turi stengtis išlaikyti ryšį su savo tau-tiečiais ir galvoti apie šimtątūkstanti-nę dabartinių laikų migrantų bangą.

„Jiems Tėvynės pilietybė gali tapti tiltu, moraliniu paskatinimu bet kada sugrįžti į namus“, — sakė prezidentas V. Adamkus.

Sprendžiant pilietybės proble-mas įteisinti ypatingo ryšio su Lie-tuva išsaugojimo institutą ministro pirmininko Gedimino Kirkilo potvar-kiu sudaryta darbo grupė pasiūlė an-tradienį.

Toks institutas sudarytų prielai-das kitos valstybės pilietybę įgiju-siems išeiviams palaikyti glaudžius ryšius su Lietuva. Jų teisinis statusas būtų iš esmės skirtingas nei užsienie-čių, tačiau labai artimas pilietybės teisiniams santykiams. Jie galėtų laisvai atvykti ir išvykti į šalį, nerei-kėtų atskirti

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose.
- Šiandienos tendencija - silpninti nacionalinio saugumo pamatus.
- Nauja darbotvarkė Lietuvai.
- Prez. A. Smetonos dvaras Užugirye.
- Rūpinasi vienišų žmonių likimu.
- Poetą Algimantą Mackų prisimenant.
- Nepriklausomybės šventės minėjimas

Valiutų santykis

1 USD — 2.62 LT
1 EUR — 3.45 LT

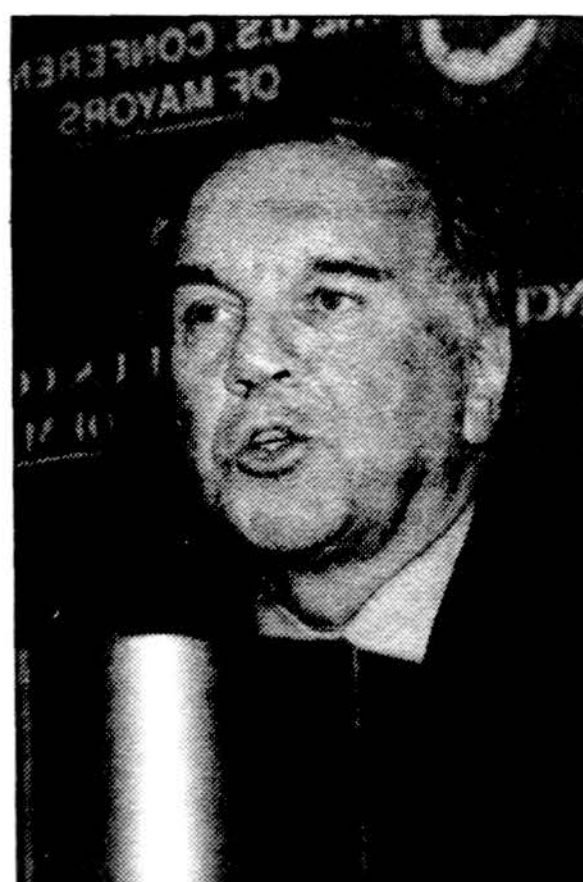
R. Daley perrinktas meru

Čikaga, vasario 28 d. („Draugo“ info.) — Suskaičiavus vietos rinkimų rezultatus, paaiškėjo, jog, trys Čika-gos apygardų vadovai neteko postų, tarp jų ir Burton Natarus (42-a apygarda) — žinomas miesto centre esančios apygardos vadovas bei poli-tikos veteranas.

Nepaisant daugeliui perrinkimo siekusių vietos politikų nesėkmingų rinkimų, Čikagos meras Richard M. Daley lengvai iškovojė šeštąją pergalę ir liks vadovauti trečiajam pagal dydį JAV miestui dar ketverius metus.

Suskaičiavus didžiąją dalį balsų, pranešama, jog R. Daley surinko 71 proc. rinkėjų balsų, tuo tarpu Dorothy Brown bei William Walls kukliai pasidalino likusius 29 proc.

Jei R. Daley pavyks išsilaikyti poste visą šeštąją kadenciją, jis taps ilgiausiai miesto istorijoje valdžiusiu meru, pralenkdamas savo legendinį tėvą Richard J. Daley.

Richard M. Daley
Čikagos miesto savivaldybės nuotr.

*****ORIGIN MIXED ADC 604

SERIALS DIVISION
EUROPEAN READING ROOM
THE LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON DC 20540-4830
#

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-28-07

PERIODICALS

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

Mus jungia daina ir meilė Lietuvai

Per Vasario 16-os šventę, įvykusią š. m. vasario 17 d., Cleveland LB apylinkės pirmininkas Algis Gudėnas, dėkodamas meninę programą atlikusiam Montrealio lietuvių chorui ir jo vadovui Aleksandrui Stankevičiui, tarė: „Mums suteiktė tiek nuširdumo, nuotaikos šiltos, kad negali tikėti, jog lauke dar yra sniego“.

Tą akivaizdžiai įrodė Vasario 16-osios šventė Dievo Motinos parapijos patalpose, vienoj salėje sujungdama ne tik vietinius įvairių bangų lietuvių, bet ir Kanados lietuvių. Montrealio lietuvių choras (vadovas Aleksandras Stankevičius) šventės atidaryme jausmingai giedojo JAV ir Lietuvos himnus. Po to oficialioje dalyje skambėjo sveikinimai, proklamacijos. Sveikino LR garbės konsulė Ingrida Bublienė, JAV senatorius George Voinovich, Ohio gubernatoriaus Ted Strickland, kuris taikliai pabrėžė, kad švenčiama 754 m. sukaktis nuo Lietuvos karalijos įsteigimo ir 89 m. nuo Lietuvos valstybės atkūrimo, nepriklausomybės atstatymo. O Cleveland miesto tarybos narys Michael Polensek savo sveikinime ragino vietinius lietuvių susiburti, dirbti kartu, išlaikyti savo parapijas ir lietuvių namus.

Vasario 16-osios prelegentas inž. Vytautas Šliūpas iš San Francisko, aušrininko dr. Jono Šliūpo sūnus, savo kalboje (kalbėjo ir lietuviškai, ir angliškai) ragino išlikti lietuviams, neleisti kaimynams nustatyti lietuvių vertę, nes esam davę pasauliui tiek šviesių žmonių, tiek svarbių įnašų, tad verta išlikti lietuviams, dirbti Lietuvos naudai.

Cleveland LB apylinkės valdybos įsteigtą Jaunimo patriotinės poezijos konkurso premiją, skiriamą pasaulio išeivijoje gyvenantiems jauniems lietuviams, laimėjo vietiniai Cleveland telkinio jaunuoliai: Ramunė Bartuškaitė (15 m.) ir Giedrė Milutytė (14 m.), kurios susirinkusiems perskaitė savo eilėraščius.

Meninėje dalyje Montrealio lietuvių choras — su vienuolikos moterų, šešių vaikų, penkių vyrų sudėtimi (trys generacijos: vaikaičiai, jauni tėvai, gajūs seneliai, močiutės) — sukūrė žiūrovams nuostabią šventės koncertą, užburė jų ausis ir akis dvidešimties dainų pyne.

Choro vaizdas keitėsi su kiekviena daina, pagrindinis choras švelniai ištirpdavo į vienetus: vaikų, moterų, vien vyrų, vėl į susiburdavo į gruputes. Choras audė dainų juostą,

Dievo Motinos parapijos salėje (iš kairės): parapijos klebonas kun. Gediminas Kljauškas, SJ, JAV LB Ohio apygardos vicepirm. dr. Viktoras Stankus ir JAV senatorius George Voinovich.

kurios pradžia — gilioje senovėje, bet su viltimi, kad tęsis su vis naujų kartų įnašais ir į tolimą ateitį.

Pirmoje dalyje visiems didelį įspūdį padarė choro vienetas „Melodija“, Ryčiui Bulotai grojant gitara, atliko „Stoviu aš parimus“, „Motinos rauda“ (Aleksandro Stankevičiaus muzika, Henriko Nagio žodžiai), su choro soliste Daiva Jaugelyte-Zatkovic ir vaikais. Džiaugsmingai buvo sutikta daina „Viena šeima, viena tauta“ (Ritos Klirienės muzika, žodžiai Nijolės Kersnauskaitės).

Antroje dalyje itin linksmai nutekė „Pempel, pempel“ su vaikų solo ir Alfonso Mikulskio harmonizuota lietuvių liaudies daina „Atvažiavo mašinėlą“. Rimčiau nuskambėjo „Vandens malūnėliai“, A. Stankevičiaus muzika, H. Nagio žodžiai, o gaiviai — „Pavasaris ir vaikai“ — muzika A. Stankevičiaus, žodžiai H. Nagio.

Publikai nesiliaujant ploti, choras atliko dainą „Brangiausios spalvos“, įjungiant entuziastingus klausytojus.

Programai pasibaigus, buvo višės apatinėje salėje, o viršutinėje „Sėlas“ — Nerijus Ruminas leido įmantrią lietuvišką muziką. Šokome prie „Tėvynės garsų“ radijo programos techniko Greg Priddy pažangios garso sistemos (ją, kaip palydą chorui, vartojo ir meninėje dalyje).

Muzikai grojant ekrane buvo rodomi Lietuvos muzikantai ir dainininkai, atliekantys šokiams skirtą muziką, įterpiančią Lietuvos vaizdus.

Anksti sekmadienio rytą, 8 val.,

„Tėvynės garsų“ radijas jau transliavo Vasario 16-osios specialią programą su Romo Sakadolskio (buvusio „Voice of America“ korespondento) žodžiais iš Lietuvos, o Montrealio choras, prieš išvažiuojant į ilgą kelionę namo, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos šventovėje giedojo „Marija, Marija“. Prieš šv. Mišias šventovės aikštėje buvo iškeltos JAV ir Lietuvos vėliavos, padėtas vainikas prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę. Šv. Mišiose darniai giedojo „Exultate“ choras, vadovaujamas Ritos Klirienės.

Po Mišių Dievo Motinos parapijos svetainėje JAV senatorius George Voinovich sveikino lietuvių, minėjo, kad yra įteikęs JAV Senatui bylą priimti bevizį režimą (Visa Waiver Program) Lietuvai, ir dirbs, kad Lietuva gautų E-2 vizą prekybai, investicijoms.

Apylinkės valdybos nariai — Algis Gudėnas, Rasa Taraškienė, Vincas Taraška, Nomedas Vucianienė, Vida Bučmienė, Darius Tuskenis, dr. Kristina Stankaitytė — Philips, Jūratė Milutytė — uoliai dirbo, kad surengtų prasmingą šventę. Jie kiekvienam Montrealio choro dainininkui įteikė solistės Aldonos Stempuzienės naująją kompaktinę plokštelę — „Pasakų sakalas“. „Prisijaukinsiu sakalą“ ir „Pasakų sakalas“ — įrašytos plokštelėje dainos, tai Montrealio poeto Henriko Nagio žodžiai, muzika sukurta J. Švedo, jam tuo laiku gyvenant Cleveland. Tikrai mus jungia daina ir Lietuva.

Viktoras Stankus

Montrealio choras, atlikęs programą Cleveland LB apylinkės ruoštoje Vasario 16-osios šventėje.

CAPE COD, MA

LEDO ŽAISMAS IR SMUIKO RAUDA

NERIJA KUPRYTĖ-HOPKINS

Turbūt nesuklysiu sakydama, kad didžiausia žiemos šventė yra šv. Kalėdos. Ir tada mes įsikam į šventinį šurmulį, sugrįžtam namolio nešini eglute, namai pakvimpa švente, o vaikų akys žibėte žiba laukimu. Bet... rodos taip greitai lauktosios šventės prabėga ir erdvė prisipildo tylos ir kasdienio bėgimo. O eglės... Trumpam pasidžiaugę kartu su mumis, išeina... Išeina, nerasdamos namų nei gimtuose miškuose, nei žmonių aplinkoje...

Ir tas laikotarpis nuo Kalėdų iki pavasario virsta savotišku laukimu, tyliu, ištvermingu laukimu... pirmojo žiedo ar pirmosios paukščio giesmės.

Išties nevisad reikia didžiulių planų ar kelionių, kad galėtum suardyti storėjančias kasdienines sienas ir pabėgti į tą erdvę, kurioje tau gera, kurioje širdis pasauliu žydi... Gan netikėtai ir mažai teplanuotai susibėgom kartu keletas lietuvių šeimų vasario 10 dieną į Cape Cod atvažiavus Editai Orlinytei ir Dainiui Ligeikai su šeima iš Connecticut, maloniai namų

duris atvėrė Janulaičių šeima, kuri dar pasikvietė ir Hopkins šeimą iš Rochester, NY. Ir žinoma, kur buvus, kur nebuvus, išdygo Cape Cod lietuvių siela — Deimantė.

Šalia šių namų netoliese tyvuliuoja vienas švariausių vandens telkinių — Wequaquet ežeras, kuris tą dieną buvo visiškai sukaustytas ledo galios ir nuostabiai žerintis saulės šypseno-

je. Neatsispirdami pagundai, visi patraukėme link jo; kas nešini pačiužomis, kas — rogutėmis ar ledo ritulio lazdom. Pasirodo, kad vaikai — drąsiausi: jie pirmi pajuto ledo džiaugsmą, o paskui juos ir mes išsijudinom. Vienas po kito gimė žaidimai — vaikų vežiojimas rogutėmis, gaudynės, ledo rutulio varžybos.

Nukelta į 8 psl.

Čiuožėjai ant Waquaquet ežero.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas — 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00
• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00
• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

Administratorius

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

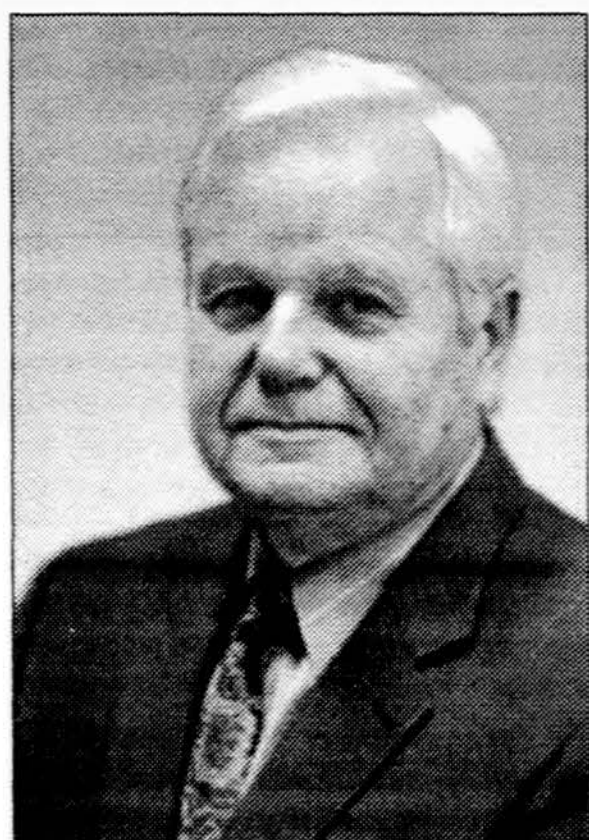
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

Šiandienos tendencija – silpninti nacionalinio saugumo pamatus

DR. POVILAS JAKUČIONIS

Nuo pat Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) įkūrimo komunistinė nomenklatura ir jai atstovaujanti politinė partija šiomis pajėgomis nepasitiko dėl savanorių patriotinių nuostatų. Tuo po 1992 m. Seimo rinkimų ir 1993 m. prezidento rinkimų, kai visa valstybės valdžia atiteko LDDP, prasidėjo atvira savanorių diskriminacija. Buvo mažinamas KASP finansavimas ir ginkluotė, naikinamos transporto ir kitos socialinės lengvatos. Stichiška savanorių reakcija į tokią diskriminaciją buvo jų akcija Pakaunės miškuose, dėl kurios nepagrįstai ir neteisingai kaltinami V. Landsbergis ir visa Tėvynės sąjunga.

Nuo 1992 m. komunistinės nomenklaturai sukurtos politinės partijos valdė ir valdė Lietuvą iki šiolei, išskyrus trumpą 1996 – 2000 m. laikotarpį. Jos visą tą laiką nuosekliai ir metodiškai silpnino ir mažino savanorių pajėgas. Lietuvai įstojus į NATO ir Europos Sąjungą atsirado pretekstas visai sunaikinti KASP. Esą Lietuvai savos kariuomenės lyg ir nereikia. Nuo užpuolimų ją gins NATO ir ES karinės pajėgos, į kurias integruoti Lietuvos daliniai. Jiems reikalingi tik profesionalūs kariai. Dėl to esą nereikalinga šauktinių kariuomenė. Be socialdemokratų prieš

šauktinių kariuomenę ypač aktyviai veikė ir veikia visos liberalų partijos atmainos.

Nebus šauktinių kariuomenės, nebus ir taip nekenčiamų savanorių pajėgų, nebus ir kariuomenės rezervo. Nebus iš jo sudaryti. Tuo pačiu nebus ir teritorinės gynybos, kuri jau dabar praktiškai yra sunaikinta. Vienu šūviu – trys kiškiai. Arba – vienu mostu sunaikinami trys komunistinei nomenklaturai nepatikimi ir GRU tikslams Lietuvoje labai kliudantys krašto apsaugos dariniai. Atveriamas kelias galimiems vidaus „smūtam“, autonominių riaušėms Baltarusijos ir Karaliaučiaus krašto pasienio teritorijose. Samdoma kariuomenė su jais į mūsų nestos, NATO ir ES pajėgos į „vidaus“ neramumus nesikiš. Nuo trečiųjų šalių infiltratų „taikdariosios pagalbos“ nebus kam apsaugoti.

Žinoma, gal to ir nebus, tačiau palankios sąlygos tokiai įvykių eigai kuriamos pačios krašto apsaugos sistemos vadovų rankomis. Juk Lietuva yra pafrontės valstybė. Jai reikalinga dviguba ar net triguba saugumo sistema. Naivuoliai (ar piktavaliai?) įtikinėja, kad mums niekas negresia ir nereikia eikvoti pinigų „dvigubai“ – ir NATO, ir teritorinei gynybai. Juokais galima pridurti, kad Lietuvai saugumą užtikrinti už dyką siūlosi Rusija...

Tačiau paklauskime savęs, kodėl kai kurios Europos šalys, neturinčios nestabilių, nedemokratiškų ir agresyvių kaimynų, vis dėl to turi visuotinę piliečių karinį apmokymą, šauktinių kariuomenę, nacionalinę gvardiją? Ryškiausi pavyzdžiai galėtų būti Šveicarija, Danija, Norvegija, kitos Skandinavijos šalys. Atsakymas būtų vienas – jos nenori rizikuoti savo saugumu. Jos turi istorinę atmintį. Jos žino, kad pasirengimas karui stabdo karo realumą. Dar senovės romėnai sakydavo: „Civis pacem – para belum“ (nori taikos – ruoškis karui).

Vokietija, Lenkija ir daug kitų Europos šalių turi šauktinių kariuomenę, o Lietuvai jos nė nereikia! Kodėl? Ar Lietuva yra saugesnėje geopolitinėje padėtyje nei minėtos šalys? Atvirkščiai, Lietuva yra vienintelė iš

NATO Europos valstybių, kurią iš dviejų pusių supa nedemokratiškas ir nenusipėjamas kaimynas.

Jau septynerius metus iš eilės krašto apsaugos sistemai vadovaujantys socialdemokratų ministrai, visą laiką nuosekliai mažinę šauktinių kariuomenę, savanorių pajėgas ir teritorinę gynybą, dabar pereina į lemiamą ataką prieš Lietuvos saugumą – į visišką šių darinių sunaikinimą. Pradedama diskusija, kaip Lietuvos kariuomenę paversti profesionalia. Įvyko pirmieji svarstymai Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvažiuojamame posėdyje Krašto apsaugos ministerijoje (KAM). Išklautos nuomonės, tačiau konkretūs sprendimai dar nepriimti. Ginčai, svarstymai, pasikeitimai nuomonėmis yra demokratinės visuomenės kasdienybė. Bet dėl to neturi nukenėti valstybės saugumas.

Paskubėta surengti ir gyventojų apklausą. RAIT jau nustatė, kad 68,4 proc. apklaustųjų remia profesionalios kariuomenės modelį. Labiausiai jį remia potencialūs šauktiniai – vyresnio mokyklinio ir studentiško amžiaus jaunuoliai. Tikriausiai tai yra prasto patriotinio ir pilietinio ugdymo rezultatas. Gal pirmiausia reikėjo sužinoti nuomonę tų žmonių, kurie savo krūtinėmis gynė laisvę ir nepriklausomybę?

Socialdemokratų vadovaujama KAM jau pasiekė, kad 2006 m. iš bendro ribinio karių skaičiaus – 18,250, privalomosios tarnybos karių liko tik 3,210. Kitais metais jų skaičius bus sumažintas dar per pus – iki simbolinio 1,600. Ir vis aimanuojama, kad krašto apsaugai trūksta pinigų. Tuo tarpu vieno šauktinio išlaikymas per metus valstybei kainuoja 11 tūkst. litų, o profesionalios tarnybos – 35 tūkst. litų. T.y., 3,5 karto daugiau. Be profesionalių karių neapsieisime. Jie visada ir visur buvo ir bus reikalingi ne tik kaip kariai, bet ir kaip jaunų karių mokytojai, NATO ir Jungtinių Tautų Organizacijos tarptautinių misijų dalyviai. Tačiau svarbu išlaikyti tinkamą proporciją tarp profesionalių ir šauktinių.

Atrodo, kad diskusijos įkarštyje buvo pamirštas LR Konstitucijos 139

straipsnis, kurio nuostata teigia: „Įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos piliečiai privalo atlikti karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą“. Ar galvojama šią nuostatą kaip nors apeiti, ar keisti Konstituciją? Iki šiol Seime pakeisti Konstituciją nė karto nepavyko, nors mėginimų buvo daug.

Gal dėl to KAM siūlo, kad atlikti pradinę karinę prievolę būtų šaukiami tik savanoriai, to pageidaujantys jaunuoliai. Kad privalomoji karo tarnyba taikos metu būtų įteisinta, kaip būtina sąlyga norint tapti aktyviojo rezervo kariu, arba kitu jėgos struktūrų pareigūnu, pvz., pasienio apsaugos. Žinoma, tokią sąlygą galima būtų taikyti ir visiems norintiems dirbti valstybės tarnyboje. Bet ar tai išspręstų nacionalinio saugumo užtikrinimo klausimą iš esmės? Turbūt ne.

Šauktinių kariuomenės atsisakymas turės ir daugiau pasekmių. Šalys, kurios anksčiau perėjo prie profesionalios kariuomenės modelio, dabar jaučia tokios kariuomenės senėjimo problemas. Trūksta karinei tarnybai paruošto jaunimo ir motyvacijos. Turėdami profesionalią kariuomenę ir mes neteksime dalies jaunimo patriotinio ir pilietinio ugdymo galimybių. O tai nacionalinio saugumo aspektu be abejonės yra svarbu. Taip pat prarasime gyvą ryšį tarp kariuomenės ir visuomenės.

Kas galėtų pakeisti šauktinių ir savanorių pajėgų kai kurias funkcijas? Likusi vienintelė Šalių sąjunga vargu ar pajėgs. Tuo atveju ją reikėtų labai sustiprinti, bent iki buvusio tarpukario Lietuvos lygio. Gal reikėtų vėl įvesti karinį mokymą mokyklose, kad visi jaunuoliai išmokytų elgesio su ginklais? Gal tiesiog sutrumpinti karinės prievolės laiką iki 6 ar 3 mėnesių, įvedant dažnesnius pakartotinius mokymus?

Reikia visiškai pritarti Lietuvos kariuomenės kūrėjų sąjungos, dabar švenčiančios savo įkūrimo 80-metį, VIII suvažiavimo rezoliucijoje išdėstytiems teiginiams ir mintims dėl padėties krašto apsaugos sistemoje ir neleisti silpninti nacionalinio saugumo pamatų.

Nauja darbotvarkė Lietuvai

ANDRIUS KUBILIUS

Džiaugiamės rinkimų rezultatais. Po ganėtinai ilgo laiko smagu jaustis rinkimų nugalėtojais. Nuo širdžiai dėkojame rinkėjams, partijos nariams, rinkimų štabams – tai visų mūsų triūso bendras rezultatas. Dėkojame ir žiniasklaidai, ypač tai, kuri tikėjosi kitokių rinkimų rezultatų.

Esminis šių rinkimų rezultatas – pralaimėjo populizmas ir nesąžiningi merai. Tik kai kur laimėjo administraciniai mero resursai. Iš tiesų, pats svarbiausias šių rinkimų rezultatas tai, kad, lyginant su ankstesniais rinkimais, pralaimėjo populizmas, ir tai yra labiausiai charakteringas ne tik pas mus, bet ir kaimyninėse Baltijos valstybėse pastaruoju metu vykstančių rinkimų bruožas.

Noriu priminti, kad 2004 metų Seimo rinkimuose Darbo partija ir

Liberalai demokratai kartu surinko 470,000 balsų. 2007 m. savivaldos rinkimuose abi partijos surinko tik 200,000 balsų.

Atidžiau pasižiūrėjus į rinkimų skaičius, reikia pastebėti, kad R. Pakso liberaldemokratai šiuose rinkimuose per Lietuvą surinko praktiškai tiek pat balsų, kiek ir per Seimo rinkimus 2004 metais. Vilniuje jie perėmė Darbo partijos elektoratą, kuris 2004 m. Darbo partiją Vilniuje buvo padaręs rinkimų laimėtoja. Kalbant apie Vilnių reikia atsiminti, kad Vilniuje gyvena tik 52 proc. lietuvių. Lyginant atskiras apylinkes labai nesunku pastebėti, kad Vilniuje už R. Pakso partiją daugiausia balsuota tose apylinkėse, kuriose tradiciškai gyvena daug lietuvių.

Mes esame įsitikinę, kad Vilniuje galima sukurti „švarią koaliciją“, kurios nepurvintų asmenybės, turinčios aiškią neigiamą reputaciją.

Pažvelkime į visos Lietuvos rezultatus. Tėvynės sąjunga pirmąją 12 savivaldybių. Antri esame dar 13 savivaldybių. Daug kur situacija pakankamai aiški, bet dabar vyksta intensyvūs pokalbiai tarp įvairių partijų, nes absoliučioje daugumoje savivaldybių reikia sudaryti koalicijas.

Šie rinkimai parodė, kad Lietuvos politiniame gyvenime ryškėja naujo etapo bruožai. Populizmo erdvė Lietuvos politiniame gyvenime sparčiai siaurėja. Lygiai taip pat, kaip visame Centrinės Europos regione, tarp ES naujokių. Buvusi labai stipri populistinė politika ir Lietuvoje, ir regione ryškiai silpsta. Ryškėja europietiškos politinės partinės sistemos bruožai – didžiausią rinkėjų paramą gauna konservatyvioji ir socialdemokratinė srovės.

Daugeliui partijų ryškus signalas turėtų būti ne tik tai, kiek partija turi surinkusi balsų, bet iš tiesų tai, kad

populizmui, lengvoms pergalėms Lietuvos politiniame gyvenime laikas praeina. Tam, kas buvo 2004 m., 2002 m., 2000 m., net turbūt ir 1998 m., kai su vienu šūkiu „nusipelnėme gyventi geriau“ ar „rojus po 11 dienų“ būdavo galima lengvai laimėti, laikas praeina. Tikrai nuoseklus darbas, aiškos idėjos, sąžiningumas, atsakingumas, padorumas gali lemti rinkėjų pasitikėjimą viena ar kita partija.

Šis naujas laikotarpis reikalauja naujos darbotvarkės. Mes jau nuo šiandien pradedame ruošti būsimiems Seimo rinkimams ir todėl koncentruojamės į naują projektą, kurį taip ir pavadiname – „Nauja darbotvarkė Lietuvai“. Tai naujų idėjų ir žmonių telkimas būsimiems dideliems darbams. Atėjo laikas keistis ne tik savivaldybėms, laikas keistis ateina ir visai Lietuvai. Tam reikia naujos darbotvarkės.

Prez. A. Smetonos dvaras Užugiryje

ZITA BILEVIČIŪTĖ

Pirmasis nepriklausomos Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Didis žmogus, palikęs ryškų pėdsaką Lietuvos istorijoje. Jis — pirmosios Lietuvos Respublikos simbolis. Netgi tas laikotarpis buvo vadinamas „Smetonos laikais“. Tada litas tapo viena patikimiausių valiutų pasaulyje, Respublika sustiprėjo ekonomiškai, buvo pastatyta daug šventovių. Tad kas gi tas žmogus, tiek daug nusipelnęs Lietuvai? Šiame straipsnyje nerasite painių politikos vingių aprašymo, o pabandyti pažvelgti į A. Smetoną, kaip į žmogų.

Būsimasis prezidentas gimė 1874 m. Užulėnio kaime, Ukmergės apskr., mažžemio valstiečio šeimoje. Mokėsi Taujėnų pradžios mokykloje, vėliau mokėsi privačiai Ukmergėje. Besimokydamas Ukmergėje, gyveno viename kambaryje su žymaus knygnešio Juozo Žižio (1885—1946) broliu Jonu (tapusiu kunigu), per kurį į Antano Smetonos rankas patekdavo draudžiama lietuviška spauda, tame tarpe ir „Aušros“ numeriai. Vėliau A. Smetona mokėsi Palangos progimnazijoje, Mintaujos gimnazijoje, iš kurios buvo pašalintas už atsisakymą melstis rusiškai. Mintaujos gimnazijoje jis susipažino su Lietuvos šviesuoliu kalbininku Jonu Jablonskiu, kuris turėjo didelės įtakos besiformuojančiai jaunuolio pasaulėžiūrai. Gimnaziją ir universitetą A. Smetona baigė Peterburge. Caro valdžios buvo persekiojamas už lietuvišką veiklą. 1904 m. vedė Sofiją Chodokauskaitę, kilusią iš Lietuvos didikų bajorų Chodokauskų giminės, kurios šaknys siekia XIII a. Lietuvos kunigaikštius. Jie susilaukė dviejų vaikų: dukters Marijos (vyresn.) ir sūnaus Juliaus (g. 1913). Kurį laiką A. Smetona dirbo įvairių švietėjišką darbą, redagavo laikraščius, daug rašė. A. Smetona — vienas Lietuvos tautininkų sąjungos steigėjų ir vadovų, 1919 m. balandžio 4 d. buvo išrinktas pirmuoju Lietuvos prezidentu. 1920 m. birželio 19 d. savo pareigas perdavė A. Stulginskiui. Po 1926 m. karinio perversmo jam buvo vėl pasiūlytas prezidento postas. 1931 ir 1938 m. A. Smetona perrenkamas į prezidento pareigas. 1940 m. birželio 15 d. jis pasitraukė į Vakarus. Gyveno JAV, Cleveland, OH, ten 1944 m. sausio 9 d. žuvo per gaisrą.

A. Smetona, dirbdamas sunkų ir atsakingą Valstybės vadovo darbą, savaime aišku, ir pavargdavo. Atgauti jėgas jam labai padėdavo atostogos. O mėgdavo jis paprastai atostogauti Palangoje ir gimtajame Užulėnio kaime.

Kaip yra kitose užsienio valstybėse, Lietuvos prezidentas neturėjo jokios vasaros rezidencijos. Tokios rezidencijos reikalingumą nuolat keldavo užsienio reikalų ministrai, tuo darydami spaudimą prezidentui. Galvota apie Palangos grafo Tiškevičiaus rūmų pirkimą (dabar tai — Gintaro muziejus). Tačiau tokie ministrų pasiūlymai užrūstindavo A. Smetoną. Jis sakydavo, kad nereikia eikvoti reprezentacijai valstybės lėšų, daugiausia surenkamų iš mūsų labai sunkiai dirbančių ūkininkų. Taip ir liko A. Smetona be prašmatnios rezidencijos Palangoje.

Prezidentui vasaroti Palangoje valstybės lėšomis būdavo išnuomojamas vasarnamis, priklausęs grafaitei

Tiškevičiūtei. Vila buvo netoli jūros. Tai dviejų aukštų mūrinis pastatas. Vidus buvo kukliai įrengtas, tik salone madingesni baldai. Pirmame aukšte buvo didokas salonas su veranda svečiams priimti, valgomas, du miegamieji karininkams, virtuvė, tarnaitės kambarys. Antrame aukšte — 5 miegamieji. Kartu su prez. A. Smetona, Palangon vykdavo ir S. Smetonienė bei jų vaikai: sūnus Julius (tuomet dar nevedęs) ir duktė Marija Valušienė su vyru, pulkininku A. Valušiu. Spręskite patys kokio lygio buvo ta prezidentinė poilsio vietė — 5 miegamieji — 5 žmonės, tarp jų ir prezidentui, o pirmame aukšte dar krūva aptarnaujančio personalo.

Zita Bilevičiūtė prie A. Smetonos dvaro Užugiryje, Ukmergės rajone.

A. Smetona buvo kuklus ir taupus visose srityse. Štai ką prisimena jo adjutantas, pulkininkas V. Šliogeris.

Biudžetė Valstybės prezidento reprezentacijos reikalams kasmet buvo skiriama apie 30,000 litų. Pagal Lietuvos išteklis, tai buvo nemaža suma, tačiau išvertus į dolerius anų laikų kursu, tos išlaidos tesudarydavo 5,000 dol. Iš reprezentacijai skirtų sumų, prezidento pavedimu būdavo apmokamos išlaidos susijusios su svečių valstybių atstovų ir savų oficialių žmonių priėmimais — vaisėmis, duodama aukų labdaros ir šalpos reikalams. Kadangi A. Smetona buvo labai taupus ir per metus tų priėmimų buvo suruošiama nedaug, tai reprezentacijai skirtų lėšų užtekdavo. Ypač taupus A. Smetona buvo su gėrimais, nes užsieniniai Lietuvoje buvo gana brangūs. Priėmimams perkami gėrimai būdavo laikomi atskirame rūsyje, kurio raktas buvo patikėtas prezidento asmens adjutantui, jis buvo ir sandėlininkas. Kas mėnesį jis turėdavo padaryti apyskaitą ir parodyti prezidentui, kiek kuriame priėmime sunaudota gėrimų ir kiek visa tai kainavo. Pačioje savo tarnybos pradžioje, adjutantas, vieno priėmimo, skirto atvykusiems ir metinį suvažiavimą apskričių komendantams metu, išdavė liokajui tiek gėrimų, kiek jų būdavo duodama per panašius priėmimus pulkų ramovėse. Svečiai buvo vaišinami kava, užkandžiais ir, žinoma, gėrimais. Niekas iš svečių nepasigėrė, tik vienas kitas tapo linksmas. Rytojaus dieną prezidentas klausia adjutanto, kiek vakar buvo žmonių ir kiek gėrimų išdavė liokajui? Jis paaiškino.

Tada A. Smetona pirmą ir paskutinį kartą įspėjo adjutantą bei pasakė

pamokslėję: esą per daug buvo išduota gėrimų, kad svečiai pas prezidentą neturi tiek išgerti, jog linksmi būtų, ir kad adjutantas, kaip ekonomistas, turįs gerai žinoti, jog valstybės pinigai didžia dalim gaunami iš mokesčių, kuriuos moką sunkiai dirbą ūkininkai, todėl valdžios pinigėlius reikia labai tausoti...

A. Smetona buvo namų žmogus, tačiau vardines jis visada švėsdavo kolektyve. Jo vardinių paminėjimas susidarydavo iš dviejų dalių: iš oficialiosios ir privačios. Oficiali — buvo vardinių išvakarėse — birželio 12 d., tada Kauno studentija, skautai ir jaunlietuviai atvykdavo jo pasveikinti į Prezidentūrą, būdavo iškilmingos eisenos su gėlėmis, orkestrais, prezi-

nupirko ir padovanojo Užugirio palivarką. Tai buvo apie 80 ha žemės, įskaitant pievas, krūmus, pelkes, dar 25 ha miško prezidentas gavo kaip Nepriklausomybės akto signataras.

Dovana A. Smetonai suteikė labai daug džiaugsmo, bet kartu ir didelio rūpesčio. Juk tuoj pat reikėjo tą ūkį tvarkyti, statyti trobesius, gyvenamąjį namą, įsigyti gyvulių. Ūkio trobesius per porą metų pastatė tautininkai, tačiau į gyvenamąjį A. Smetona sudėjo visas savo santaupas. Rūmų statybą prižiūrėjo inž. Vizbaras. Statyba ir ūkio įrengimas užtruko apie 3 metus. Dviejų aukštų mūriniai rūmai, pritaikyti visai A. Smetonos šeimai gyventi ir vasaroti, buvo gražūs ir patogūs. Rūmuose buvo įrengtas vandentiekis, kanalizacija, vonios, tiesioginis telefono ryšys su Kaunu, bet visa bėda, kad nebuvo elektros. Norėta ją atsivesti iš Ukmergės, bet elektros linijos nutiesimas būtų per brangiai atsisėjęs. Planuota įtaisyti vėjo malūną elektrai gaminti, bet tai ir liko planuose.

Ūkininkauti A. Smetona ne tik neturėjo laiko, bet ir didesnio patraukimo. Jis pats sakydavo, kad jam užtektų gyvenamojo namo, sodo aplink jį iš netoli esančio gražaus miško, kuriame jis nepaprastai mėgo pasivaikščioti. Todėl visą ūkį praktiškai tvarkė jo sesuo Julija Smetonaitė ir S. Smetonienė. A. Smetona tebuvo statybos ir ūkio tvarkymo darbų finansuotojas. Į ūkį buvo daug pinigų investuota, bet pelno dar nebuvo gaunama. Tam būta įvairių priežasčių: laukai dar nebuvo kaip reikiant įdirbti, įtręsti, nusausinti, nebuvo pakankamai priauginta gyvulių ir t.t. Dabar A. Smetona pats patyrė visokius ūkio tvarkymo sunkumus, todėl ėmė dar geriau suprasti Lietuvos ūkininkus. Ta jo patirtis dar labiau sustiprino A. Smetonos nusistatymą — visur ir visada rūpintis eilinio Lietuvos ūkininko gerove ir kur tik galima remti jį tiesioginiu ar netiesioginiu būdu, ūkininkų organizacijų ar net ir valstybės išdo lėšomis. Abu Smetonų vaikai buvo jau miestelėnai ir ūkininkavimu visai nesidomėjo, todėl A. Smetona ne kartą užsiminė draugams, jog savo ūkį testamentu norėtų užrašyti valstybei, kad jame būtų įsteigta žemesnioji žemės ūkio mokykla, kur galėtų mokytis naujieji ūkininkai.

A. Smetona tiesiog dievino atostogas gimtajame Užulėnyje. Čia jis ilgai vaikščiodavo laukais bei miškais, dažnai net po 3-4 val. Kartais A. Smetona pabandydavo šį bei tą padirbti lauke. Kartą bevaikščiodamas galulaukėje pamatė kelis darbininkus beraunančius kelmus šlapijoje pievoje, kurią numatyta rudenį išarti. A. Smetona pamėgino išrauti vieną kitą krūmų kelmą. Išrovęs keletą, nusivilkio švarką ir toliau tęsė pievos valymo darbą. Ką gi, ir palydovams karininkams teko pasekti prezidento pavyzdžiu. Kadangi S. Smetonienė buvo prašiusi karininkų prižiūrėti, kad jis pasivaikščiojimo metu nepavargtų, jie pasiūlė baigti „sportą“ ir užsirūkyti. A. Smetona buvo gana stiprus, nors jau turėjo per 60 metų. Jis, bevaikščiodamas po laukus ir sutikęs kokį ūkininką beariantį ar kitą darbą bedirbantį, dažnai užkalbindavo ir pasiūkėdavo ūkiniais reikalais.

Valstybės vadovas ir be privačios rezidencijos... Skamba keistai, bet tai buvo tiesa. Žinodami A. Smetonos kietą būdą dėl valstybinių lėšų taupymo, padėtį taisyti iniciatyvos ėmėsi tautininkai. Tautininkų sąjunga paskelbė vąjį ir surinko nemažai lėšų, už kurias 1934 m., A. Smetonai švenčiant 60 metų amžiaus sukaktį, jam

Nukelta | 8 psl.

Rūpinamasi vienišų žmonių likimu

Konferencijoje gvildintos senų ir vienišų žmonių problemos

„Šiais laikais ypač daug žinias-klaudos dėmesio susilaukia jaunas, efektyviai dirbantis, gražus žmogus, tuo tarpu vargui, senatvei viešos erdvės lieka nedaug, arba iš to dėmesio daromas verslas“, — pastebėjo vyskupas Jonas Ivanauskas, vasario 15 dieną sveikindamas susirinkusiuosius į konferenciją, kurią organizavo Kauno kolegijos socialinių ir medicininių mokslų centras kartu su religine bendrija „Lietuvos Caritas“. Mokslo renginys, į kurį susirinko apie 120 dalyvių, nuotoliniu būdu transliuotas į Šiaulių ir Utenos kolegijas, Kauno technologijos universiteto Panevėžio institutą.

Konferencijoje „Religinių organizacijų teikiamos socialinės paslaugos seniems ir vienišiesiems žmonėms“ pranešimus skaitė mokslininkės iš Kauno Vytauto Didžiojo universiteto ir Kauno kolegijos, atstovai iš Kauno rajono savivaldybės socialinės paramos skyriaus, Kauno miesto Slaugos ligoninės, jaunimo organizacijos „Actio Catholica Patria“. Po plenarinio posėdžio dalyviai pasiskirstė diskutuoti atskiromis sekcijomis. Apie nevyriausybių organizacijų veiklą teikiant socialines paslaugas institucijose kalbėjo atstovai iš „Caritas“ Klaipėdos, Kazlų Rūdos skyrių, Kalėdinių senelių namų. Socialinių paslaugų plėtros ir tobulinimo problemas sprendė pranešėjai, atstovaujantys Lietuvos Samariečių draugiją, Vilniaus Sandorą, Maltos ordino pagalbos tarnybą, Kolpingo draugiją. Renginio pabaigoje iš įvairių Lietuvos

vielių suvažiuosiuosius atstovams buvo įteikti konferencijos dalyvių pažymėjimai.

Į pagalbą — religinės organizacijos

Kaip teigė Kauno kolegijos docentė Aldona Račkelienė, senėjimas sukelia fiziologinių, psichologinių, socialinių problemų. Pastarosios ypač skaudžiai išgyvenamos, nes senas žmogus dažniausiai jau nebedirba, visuomenėje nebeatlieka vaidmenų, kas ženkliai paveikia jo socialinę ir finansinę padėtį. Senyvo amžiaus žmonės neišvengia našlystės, užauginti vaikai gyvena savo gyvenimus, todėl neretai kamuoja vienatvę. Anot pranešėjos, senėjimą galima įtakoti įvairiomis intervencijomis: socialinės pagalbos, medicinos, netgi kosmetologijos priemonėmis. VDU teologijos fakulteto dėstytojas, kun. dr. Algirdas Jurevičius pastebėjo, kad senam žmogui reikalinga daugiau negu „techninė“ globa. Dažnai visuomenė tokių žmogų izoliuoja, todėl nėra ko stebėtis, kai integruojančia vieta, kurioje neatstumiamas, lieka Bažnyčia. Vėliau atskirose grupelėse diskutavę religinių organizacijų atstovai pabrėžė pastebėjimą, kad senoliams reikia ne tik pagalbos buityje, bet ypač — šilto bendravimo, todėl būtina aktyvinti senų žmonių socialinę gyvenimą ir sužadinti pilnatvės jausmą.

Pasak „Lietuvos Caritas“ generalinio direktoriaus kun. Roberto Grigo, žmogų iš religinės organizacijos padėti kitiems skatina tikėjimas. Savanoriai, organizuojantys socialiai

remtinų žmonių maitinimą, labdaros gavimą ir išdalijimą, vienišų ligonių globą, senolių laisvalaikio grupes ir pan. dalykus, dirba be atlygio. Kita vertus, Rasa Senkienė, Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės parapijos senelių namų direktorė, įvardijo didžiausią tokių poelgių privalumą — savanoriška veikla padeda ugdyti savęs suvokimą. Į savanorišką veiklą, jos organizavimą turėtų atkreipti dėmesį ypač jauni žmonės, kadangi tai itin prieinamas būdas gauti praktinių įgūdžių, kurie gali praversti ateityje.

Diskutuojant ne vienas konferencijos dalyvis minėjo, kad išgyventi tokio pobūdžio organizacijoms nėra lengva, nes trūksta lėšų. Jų neremia valstybė, savivaldybės irgi sunkiai suranda tam pinigų, todėl reikia nemažai pastangų vykdyti savo veiklą. Kauno rajono savivaldybės socialinės paramos skyriaus vyr. specialistė Agnė Žukauskytė teigė, kad nevyriausybinės organizacijos — kompetentingi partneriai, organizuojant paramą, todėl daug savivaldybių pasirašiusios bendradarbiavimo sutartis. Vis dėlto veiklos sričių dar galima surasti. Tiriant socialinių paslaugų poreikius Kauno rajone nustatyta, kad šiandien labai trūksta greitos, operatyvios pagalbos dienos centrų senoliams, vaikams ir grįžusiems iš įkalinimo įstaigų. Taigi religinių, valstybės ir savivaldos organizacijų bendradarbiavimas, teikiant pagalbą vargstantiesiems išlieka labai svarbus.

Aistė Ververskytė
Kauno kolegijos viešųjų ryšių specialistė

Plaukiojantis viešbutis benamiams

Jis atidarytas Prahos centre, prie Vltavos upės krantinės, ties Štefaniko tiltu. Čia išmetė inkarą keleivinis laivas „Hermes“, kuris tapo benamių viešbučiu. Tokį sprendimą priėmė Prahos meras Pavl Bem. Humanitariniam projektui įgyvendinti skirta lėšų iš miesto biudžeto.

Merijoje manoma, kad tos išlaidos yra rentabilios, nes jau šią žiemą, temperatūrai nukritus gerokai žemiau nulio, plaukiojantis viešbutis padėjo daugeliui pastogės neturinčių žmonių išsaugoti sveikatą, o gal net gyvybę.

„Hermes“ tapo dar viena Prahos lankytina vieta. Nė vienoje Europos šalių sostinėje nėra tokių patogių nakvynės namų žmonėms, neturintiems būsto. Laivas, į kurį galima patekti nuo 7 val. vak., gali priglausti nakčiai 250 benamių. Jiems įrengta 250 kajučių, tualetai, 12 dušo kabinų vyrams ir 4 moterims. Be to, jie gauna karštą vakarienę, o ryte — arbatos ir sumuštinį. Visa tai apmoka valstybė, o kiekvienas lankytojas moka tik simbolišką mokestį — 20 kronų. Ši suma prilygsta 90 JAV centų. „Hermes“ tapo vargšų vilties sala.

ELTA

Eifelio bokštas „metė rūkyti“

Eifelio bokštas, kuris vadinamas Paryžiaus vizitine kortele, pakluso įsigaliojusiam įstatymui draudžiančiam rūkyti uždaroje viešose vietose.

Į vietų, kuriose negalima rūkyti, sąrašą įtrauktos net atviros apžvalgos aikštelės. Rūkaliai, nepaisantiems draudimo, tenka mokėti 68 eurų baudą, o įstaigų, kuriose nėra atitinkamų įspėjimų, savininkai netenka 135 eurų.

BNS

Japonai eina į Shinto šventyklas (jinja), bet neatsisako nei Budos šventovių (tera). Kaip japonai mėgsta sakyti: „chuto-hanpa“ (truputį čia, truputį ten). Lyg ir primena nesenai buvusį labai madingą krikščionišką ekumenizmą. Japonų religinis gyvenimas apskritai sukasi apie šeimos įvykius: gimimą, vestuves, laidotuves. Ypač mėgstama prisiminti savo protėvius. Shinto dvasininkas Shigenori Kameoka gal tiksliausiai apibūdina religiją: „Būk geru žmogumi, bet kad toks būtum, turi būti geras japonas“.

Ne taip, kaip krikščionys, budistai neturi prievolės lankyti pamaldas, pvz., sekmadieniais ar pan. Atrodo, kad tikintieji religiją ir jos formas pritaiko prie savo gyvenimo būdo, o ne atvirkščiai. Jie lanko nepaprastai gausias šventoves. Ten atėję, plaunasi rankas, du kartus suploja rankomis, kad atkreiptų savo dievo (Kami — dievas, dvasia) dėmesį, pasilenkia, tyliai meldžiasi, palieka šventyklai auką ir išeina.

Vienas iš mums keistų budistų religijos požymių yra tai, kad moterys iš esmės yra labiau linkę į nuodėmę negu vyrai, ir todėl jų vienintelis išganymas yra visiškas pasidavimas vyrui. Moteris savo gyvenime turi tris ponus: vaikystėje — tėvas, ištekęs — vyras ir senatvėje — jos sūnus ar sūnūs. Jos pagrindinis tikslas yra nešti paguodą ir laimę savo vaikams, o tėvams ir jos vyrui — reikia ir paklusnumo. Kai reporteriai paklausė buvusio Japonijos ministro pirmininko Eisaku Sato (1901—1975), ar jis mušdavęs savo žmoną, jis atsakė: „Žinoma“. Reporteriai: „Ir vis dar mušate?“, į ką Sato atsakė: „Ne, nebemušu. Laikai pasikeitė“. Tada jis paklausė reporterių, ar jie muša savo žmonas, ir pusę jų palingavo galvas.

Daugiau apie japonus

Jei japono paklausi, ką jis mano apie politiką, jis greičiausiai atsakys, kad „politika yra nešvarus biznis“, ir tuojau pridurs, kad „geriausi politikai nebus patys sąžiningiausi žmonės“. Tuometinis Japonijos ministras pirmininkas Yasuhiro Nakasone pasigyręs, kad japonai puikiai moka eksportuoti

JAPONIJA PRIEŠ 25 METUS ALEKSAS VITKUS

Nr. 3

savo gamybos produktus, ragino japonus, kad jie turėtų išmokti sugyventi su kitomis šalimis ir kad pasirūpintų pradėti eksportuoti ir savo kultūrą.

Japonas labai gerbia aukštesnio socialinio luomo žmones ir vos ne niekina — žemesnio. Aukštesnio luomo žmogui japonas niekada nepasakos juokų. Dar ir šiandien vidutinis japonas žiūri į baltuosius su tam tikra pagarba, o kitus traktuoja kaip už juos žemesnius. Ar turi japonai humoro? Taip, turi, bet juokus jie retai pasakoja. Kodėl? Kadangi japonas paprastai kalbasi ir pasakoja juokus tik savo luomo žmonėms. Japonų humoro supratimas yra kitoks negu mūsų. Galiausiai prisipažinti, kad supratau tik vieną kitą jų juoką. Pvz., japonas „A“: „Važiuoju į Ameriką“. „B“: „Ah?“. „A“: „Aš sakiau, kad važiuoju į Ameriką“. „B“: „Ką?“. „A“: „Į Ameriką, sakiau, į Ameriką važiuoju“. „B“: „Ar toli?“

Japonas jau nuo mažens pripranta prie tėvo, mokytojo, viršininko autoriteto, pagarbos ir net neriboto paklusnumo, bet jei jo paklausi, ar jis brangina laisvę, visuomet atsakys teigiamai. Giliai jo charakteryje betgi spingsės noras sekti vadą. Toks „vadizmas“ įprastas ir kitose totalitarinėse valstybėse. Skaičiau kažkada ir sename Lietuvos „Trimite“ (1936.01.03), kad mums tuomet galvoti nereikėjo, nes už mus galvodavo Tautos vadas. Japonas bijo atsakomybės ir vengs varžybų ar konkurencijos. Jam turbūt visų pirma bus svarbus prisitaikymas prie daugumos, arba, jo žodžiais — „harmonija“. Japonijoje yra populiarus perspėjantis posakis: „Desu ku wa utareru“, kas reiškia: „Išlindusi vinis gaus su plaktuku“. Gimęs tam tikrame luome, jis nelabai ir stengsis iš jo ištrūkti.

Seksas Japonijoje tradiciškai, ne taip, kaip Vakarų krikščioniškoje kultūroje, nėra laikomas nemoraliniu ar nuodėmingu. Prostitucija čia nuo senų laikų buvo priimta, kaip gyvenimo kasdienybė, kai 1958 m. ji įstatymu buvo uždrausta. Bet įstatymas yra vienas dalykas, o realybė — visai kas kita. Tuo turistai gali įsitikinti, aplankę, kad ir dienos metu, Roppongi kvartale, netoli Shinjuku rajono, Tokyo vakarų pakraščiuose. Jie nesivaržo demonstruoti erotikos objektų. Mažesniuose miestuose yra labai populiarūs vaisingumo festivaliai, kur bevaikės moterys tada eina viešojo miestelio procesijoje, neša iš medžio nudrožtą vyrišką falą ir meldžia vaisingumo dievo joms padėti. Tuo atžvilgiu nedaug nuo jų atsilieka ir didžiųjų miestų gyventojai.

Kraštas

O ką galima pasakyti apie Japonijos kraštą? Tai salynas, susidedantis iš 3,000 salų, mažučių ir didelių, lyg prisiglaudusių prie rytinių Azijos žemyno pakraščių, nutįsusių per 1,800 mylių nuo didelės Hokkaido salos iki pietinės Okinawos. Pločio atžvilgiu ji prilygsta Kalifornijai, arba yra truputį didesnė už Italiją ir Angliją. Vaizdžiam palyginimui su Amerika, įsivaizduokite Japoniją nuo Maine valstijos, puslankiu, iki beveik pat šiaurinės Floridos. Nors to labai kalnuoto ploto tik vienas penktadalis yra ariama žemė, joje tuomet (1982 m.) gyveno apie 110 mln. žmonių. Šiandien ten priskaičiuojama jau netoli 130 milijonų, tad Japonija gyventojų skaičiumi įsiterpia į septintą vietą didžiųjų pasaulio valstybių sąrašą.

Gal 95 proc. visos teritorijos sudaro trys pagrindinės salos: centrinė ir didžiausia — Honshu, šiaurėje — Hokaido ir pietvakariuose — Kyushu. Ir kur japonas negyventų jo gimtinė niekada nebus toliau kaip 70 mylių nuo jūros ar vandenyno. Japonija yra taip kalnuota, kad, jei paskaičiuoti tik jos dirbamą arba apgyventą plotą, ji būtų, neskaityt tokios valstybės kaip Singapūro miestas, tankiausiai gyvenamas pasaulio kraštas.

Bus daugiau.

NATO Vilniuje ramina Rusiją

Krašto apsaugos ministras J. Olekas (k) ir NATO generalinio sekretoriaus pavaduotojas J. Colston. Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Vilnius, vasario 28 d. (BNS) — Lietuvos krašto apsaugos ministras Juozas Olekas trečiądienį kalbėdamas NATO ir Rusijos Tarybos (NRT) darbo grupės susitikime Vilniuje paragino tarybos narses atsi-sakyti „šaltojo karo“ stereotipų. Pastarąjį terminą vasario pradžioje prisiminė JAV gynybos sekretorius Robert Gates, vertindamas Rusijos prezidento Vladimiro Putino Miunchene išsakytą kritiką JAV atžvilgiu.

Kreipdamasis į NRT susitikimo dalyvius J. Olekas teigė, kad NATO narės ir Rusija turi būti atviros viena kitai, pripažinti skirtumus ir ieškoti būdų, kaip konstruktyviai dirbti kartu. Pasak ministro, pastarųjų metų pavyzdžiai rodo, kad toks bendradarbiavimas yra įmanomas.

„Rusija prisideda prie NATO vadovaujamos operacijos Viduržemio jūroje „Active Endeavour“ ir planuojamo mokymų projekto afganistanie-

čiams. Šios pastangos sustiprina bendrą saugumo problemų suvokimą“, — sakė J. Olekas.

NRT susitikimui pirmininkavęs NATO generalinio sekretoriaus pavaduotojas gynybos politikai ir planavimui John Colston aiškino, kad JAV priešraketinės gynybos sistema, kurią norima įtvirtinti Europoje ir dėl kurios kilo V. Putino nepasitenkinimas, neturės įtakos Rusijos gynybos pajėgumams.

„JAV iš tiesų veda dvišales derybas su Čekija ir Lenkija ir nori, kad viskas vyktų skaidriai. Mums ši sistema reikalinga, kad galėtume atsikirti prieš masinio naikinimo ginklų išpuolius“, — tikino vienas NATO vadovų.

Savo ruožtu Lietuvos krašto apsaugos ministerijos sekretorius tarptautiniams santykiams ir gynybos politikai Renatas Norkus pasiguo-dė, kad Lietuvai trūksta informacijos.

Prezidentas ragina atsisakyti „solo partijų“ užsienio politikoje

Vilnius, vasario 28 d. (BNS) — Mėgindamas atvėsinėti aistringus viešus debatus dėl užsienio politikos, prezidentas Valdas Adamkus trečiądienį paragino valstybės pareigūnus susilaikyti nuo individualių vertinimų ir pareiškimų žiniasklaidoje.

„Lietuvos užsienio politika negali būti formuojama pateikiant žiniasklaidoje įvairias versijas ar požiūrius. Valstybės pareigūnai turi jausti atsakomybę už viešai pasakytus žodžius ir apsiriboti jam pareigų suteikta kompetencija“, — pranešime cituojamas prezidentas, kuriam Konstitucija priskiria svarbiausią

vaidmenį formuojant užsienio politiką.

V. Adamkaus nuomone, dėl aukštų pareigūnų nesuderintų pasisakymų ypač jautriomis užsienio politikos temomis gali nukentėti Lietuvos tarptautinis įvaizdis ir gali būti suabejota šalies, kaip patikimos partnerės, reputacija.

„Privalome nuosekliai, profesionaliai ir kolegialiai formuoti bei vykdyti Lietuvos užsienio politiką, siekdami užsibrėžtų tikslų. Šie tikslai buvo įvardyti dar 2004 metais Lietuvos politinių partijų pasirašytame susitarime“, — cituojamas V. Adamkus.

SPORTAS

* Australijoje vykstančių moterų dviračių lenktynių „Gelong Women's Tour“ trečiajame etape trečiądienį lietuvė Edita Pučinskaitė, atstovaujanti Vokietijos komandai „Nuernberger“, finišavo pagrindinėje grupėje ir užėmė 35-ąją vietą. Antrąją pergalę iš eilės iškovojo vokiečių Ina Joko Toitenberg. Ji 114,3 km nuvažiavo per 3 val. 6 min. 5 sek.

* Lietuvos krepšinio lygos (LKL) vicečempionas Kauno „Žalgiris“ pasirašė sutartį iki sezono pabaigos su 28-erių metų 213

cm ūgio vidurio puolėju amerikiečiu Loren Woods. Krepšininkas penkerius metus žaidė NBA čempionate. L. Woods atstovavo „Minnesota Timberwolves“, „Miami Heat“, „Toronto Raptors“ ir „Sacramento Kings“ komandoms.

* Europos vyrų krepšinio komandų ULEB taurės varžybų ketvirtfinalio pirmosiose rungtynėse antrądienį Lietuvos čempionas Vilniaus „Lietuvos rytas“ svečiuose 70:83 pralaimėjo Strasbourg SIG (Prancūzija) komandai. Kareem Rush pelnė 21 tašką.

Dešimtadalis į Didžiąją Britaniją atvykusių imigrantų — lietuviai

Londonas, vasario 28 d. (BNS) — Praėjus beveik dvejiems metams po priešpaskutinės Europos Sąjungos (ES) plėtros bangos, dirbti į Didžiąją Britaniją plūstančių imigrantų srautas nemažėja. Pernai šalyje buvo užregistruota 232,000 imigrantų darbininkų, o 11 proc. pateikusių paraiškų darbo leidimui gauti buvo Lietuvos piliečiai.

Dirbti į Didžiąją Britaniją iš naujų ES valstybių narių kiekvieną mėnesį atvyksta apie 20,000 darbininkų, rodo naujausi Jungtinės Karalystės vidaus reikalų ministerijos duomenys.

Imigrantų srautas keičiasi priklausomai nuo metų laiko — vasarą atvykstančiųjų daugiau, o žiemą — mažiau.

Nuo 2004 metų ES plėtros į Didžiąją Britaniją iš naujų ES narių atvyko iš viso 579,000 darbininkų, rašo Briuselio leidinys „The EU Obser-

ver“.

2006 metais 11 proc. visų paraiškų darbo leidimui gauti pateikė lietuviai, nuo kurių kiek atsiliko slovakai, kuriems teko 10 proc. paraiškų. Daugiausia paraiškų — net 65 proc. — teko lenkams.

Paskutiniaisiais 2006 metų mėnesiais imigrantų iš kitų šalių skaičius sumažėjo ketvirtadaliu.

Dauguma imigrantų iš naujų ES narių susiranda darbą administravimo sektoriuje, restoranuose ir kitose viešojo maitinimo įstaigose arba žemės ūkyje. Kai kurie taip pat išdirbina sunkvežimių vairuotojais, dalis — viešųjų paslaugų sektoriuje, kaip gydytojai ar mokytojai.

Tačiau į vyriausybės duomenis nėra įtraukti savarankiškai dirbantys imigrantai — „The Guardian“ duomenimis, į Jungtinę Karalystę atvyko tūkstančiai migrantų, dirbančių santechnikais ar statybose.

Lietuvoje metų pradžioje buvo 22,000 laisvų darbo vietų

Vilnius, vasario 28 d. (BNS) — Lietuvoje šių metų pradžioje buvo 21,700 laisvų darbo vietų samdomiems darbuotojams — 2,200 laisvų darbo vietų mažiau nei pernai trečiojo ketvirčio pabaigoje.

Statistikos departamentas pranešė, kad pernai per ketvirtąjį ketvirtį laisvų darbo vietų skaičius sumažėjo prekyboje — 900, pramonėje — 800, statyboje — 400, išaugo viešajame valdyme ir gynyboje; privalomajame socialiniame draudime ir finan-

siniame tarpininkavime — po 200.

Tyrimo duomenimis, ketvirčio ketvirčio pabaigoje daugiausia laisvų darbo vietų užfiksuota pramonės įmonėse, statybos įmonėse, viešajame valdyme ir gynyboje; privalomajame socialiniame draudime, prekybos įmonėse, transporto, sandėliavimo ir ryšių įmonėse.

Mažiausiai laisvų darbo vietų buvo žemės ūkyje ir žuvininkystėje — 1 procentas, viešbučiuose ir restoranuose — 1,3 procento.

Kunigams — lotyniški pažymėjimai

Vilnius, vasario 28 d. (BNS) — Lietuvos vyskupų konferencija (LVK) patvirtino vieningą kunigo pažymėjimą, kurį iš vyskupijų vadovų gaus kiekvienas Katalikų Bažnyčios kunigas.

Kaip informavo LVK sekretoriato dirbantis jėzuitas Lionginas Virbalas, lotyniškas pažymėjimas su dvasininko nuotrauka ir vyskupo parašu patvirtins, kad jo turėtojas yra Katalikų Bažnyčios kunigas ir gali atlikti jam būdingas pareigas.

būdingas pareigas.

Paprastai toks dokumentas pateikiamas užsienyje besikreipiant į Bažnyčios institucijas, kuriose kunigas nėra asmeniškai pažįstamas.

Kitose šalyse gyvenantys Katalikų bažnyčios kunigai taip pat turi tai patvirtinančius liudijimus.

LVK sekretoriato duomenimis, šiuo metu Lietuvoje gyvena ir dirba apie 700 Romos Katalikų Bažnyčios kunigų.

V. Adamkus: institutas problemos nesprensdžia

Atkelta iš 1 psl.

leidimų gyvenimui, studijoms Lietuvoje.

Ministras pirmininkas G. Kirklis, šį siūlymą vadindamas kompromisiniu sprendimu, sakė: „Jie galės čia atvažiuoti, pavyzdžiui, mokytis, jiems nereikės kas 3 mėnesius prašyti leidimų, jiems taip pat bus galimybė atgauti pilietybę, jeigu jie atsisakytų kitos šalies pilietybės.“

Kitas svarbus aspektas, anot darbo grupės, — bus numatytas teisinis mechanizmas, kuris leis atsisakiusiam kitos valstybės pilietybės asmeniui atkurti Lietuvos pilietybę be jokių biurokratinių trukdžių. Pasiūlytas teisinis pilietybės problemų sprendimo būdas sudarytų sąlygas išsaugoti asmens ir valstybės ryšius nekeičiant Konstitucijos.

Darbo grupė, pasiūliusią sudaryti ypatingo ryšio su Lietuva išsaugojimo institutą, sudaro žymūs konstitu-

cinės teisės ir politikos mokslų žinovai: profesoriai Egidijus Jarašiūnas, Raimundas Lopata, Juozas Žilys, Alfredas Bumblauskas, Vytautas Radžvilas, „Naujasis Židinys—Aidai“ vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas Vytautas Ališauskas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkė Regina Narušienė ir ministro pirmininko patarėjas teisės klausimais Remigijus Merkevičius.

Nutarta parengti Pilietybės įstatymo pataisų projektą, į darbo grupę įtraukiant Teisingumo, Vidaus ir Užsienio reikalų ministerijų specialistus.

Dėl ypatingo ryšio su Lietuva statusą įteisinančių Pilietybės įstatymo pataisų turės apsispręsti Seimas.

Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, kad Lietuvos pilietis kartu gali būti ir kitos valstybės piliečiu tik atskirais įstatymo numatytais atvejais.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV gali dalyvauti derybose dėl Irako su Iranu ir Sirija

Condoleezza Rice

AFP nuotr.

Washington, DC, vasario 28 d. (AFP/BNS) — Jungtinės Valstijos antradienį nurodė, kad gali dalyvauti konferencijoje su Irako kaimynais, per kurias aukšti JAV pareigūnai galbūt tiesiogiai derėtusi su Iranu bei Sirija.

Tai galbūt reiškia, kad JAV gali keisti savo politikos strategiją dėl derybų su šiomis dviem priešininkėmis.

Prezidento George W. Bush administracija pernai atmetė Kongreso, sąjungininkų regione ir nepriklausomos Irako studijų grupės raginimus surengti regioninį forumą ir diskusijas su Iranu bei Sirija dėl Irako stabilizavimo.

Valstybės sekretorė Condoleezza Rice sakė, kad prieš istorinę konferenciją, kuri, kaip tikimasi, įvyks balandžio pradžioje, kovą Bagdade bus surengtos žemesnio lygio derybos su regiono valstybėmis ir penkiomis nuolatinėmis Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos narėmis.

JAV valstybės departamento atstovas Sean McCormack tvirtino, kad

JAV politika Irano atžvilgiu nepasikeitė, bet ne kartą atsisakė atmesti galimybę surengti tiesioginius susitikimus su iranietiais regioninių derybų užkulisiuose.

Irako pareigūnai sakė, kad per pirmąjį susitikimą kovo mėnesį didžiausias dėmesys būtų skiriamas tarpkonfesinio smurto nuslopinimui, taip pat klausimui dėl paramos, kurią tarpusavyje kovojančios grupuotės ir sukilėliai gauna iš užsienio.

Jame dalyvaus ambasadoriai ir kiti atstovai iš Irano, Jordanijos, Kuveito, Saudo Arabijos, Sirijos ir Turkijos, taip pat — Egipto, Bahreino, Arabų Lygos, Islamo Konferencijos Organizacijos ir Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos penkių narių Didžiosios Britanijos, Kinijos, Prancūzijos, Rusijos ir JAV.

„Po šio pirmojo susitikimo įvyks, galbūt jau pirmojoje balandžio pusėje, ministrų lygio susitikimas su tais pačiais pakviestaisiais, plius G-8“, — sakė C. Rice Senato Lėšų skirstymo komitetui.

Blogės Rusijos ir Vakarų santykiai

Atkelta iš 1 psl.

„Nuolat kaupiantis problemoms ir didėjant trinciai, kaip rodo Aleksandro Litvinenko nužudymas, gali dar platesniu mastu pablogėti Rusijos ir Vakarų tarpusavio santykiai“, — pareiškė jis.

Kalbėdamas apie vidaus padėtį Rusijoje M. McConnell pareiškė nuomonę, kad politinė opozicija turi vis mažiau galimybių šalyje, o valstybės kontrolė strateginiuose ekonomikos sektoriuose plečiasi.

Jo nuomone, ši tendencija dar labiau sustiprės artėjant 2008 metų prezidento rinkimams.

„Ėjimas demokratijos link sustojo ir pasuko atgal. Ir dabar imamasi daugiau priemonių kontroliuoti procesą, ir liaudį, ir partijas, ir taip toliau — net iki to, kad kitas Rusijos vadovas bus paprasčiausiai nurodytas“, — sakė M. McConnell svarstymuose, skirtuose grėsmėms Jungtinėms Valstijoms.

„Aš nuogąstauju, kad ėjimas demokratijos, kaip mes ją suprantame, link gali būti kontroliuojamas taip, kad tai jau bus ne demokratinis pro-

cesas“, — sakė jis.

M. McConnell sakė, kad „Maskva žaidžia pasinaudodama raumenimis, kuriuos išmankštinti padėjo nafta ir dujos bei aukštos jų kainos“.

Paprašytas senatoriaus John Warner pakomentuoti neseniai Vladimir Putino pasakytą kalbą Miunchene, kurią J. Warner palygino su žinoma Sovietų Sąjungos vadovo Nikitos Chruščiovo kalba Jungtinėse Tautose, Amerikos žvalgybos vadovas pranešė, kad JAV specialiosioms tarnyboms V. Putino kalba buvo netikėta.

V. Putinas pavadino Vašingtono planą dislokuoti priešraketinės gynybos sistemą Vidurio Europoje grėsme Rusijos saugumui ir kalboje vasario 10 dieną Miunchene apkaltino JAV mėginant dominuoti pasaulyje.

Praėjus devynioms dienoms po šio V. Putino pareiškimo Rusijos strateginių pajėgų vadas generolas Nikolajus Solovcovas sakė, kad Lenkija ir Čekija gali tapti Rusijos raketų taikiniais, jeigu šios šalys nuspręs dislokuoti savo teritorijoje JAV raketų kompleksą dalis.

EUROPA

BRIUSELIS

Jungtinės Valstijos nepatenkins jokių Italijos reikalavimų išduoti 26 amerikiečius, kurių dauguma, kaip manoma, yra CŽV agentai ir kurie būtų teisiami dėl vieno musulmonų dvasininko pagrobimo, trečiadienį sakė JAV valstybės departamento teisinis patarėjas. „Negavome Italijos prašymo dėl ekstradicijos. Jei gautume Italijos prašymą dėl ekstradicijos, neišduotume JAV pareigūnų Italijai“, — sakė John Bellinger per trumpą spaudos konferenciją Briuselyje, kuri buvo surengta po susitikimų su Europos teisiniais patarėjais.

TALINAS

Galimybė Estijos parlamento rinkimuose balsuoti internetu nuo pirmadienio iki trečiadienio vidurdienio pasinaudojo jau beveik 25,000 žmonių, ir kas valandą balsavusiųjų skaičius padaugėja dar šimtu, pranešė Sertifikavimo centras. Centrinės rinkimų komisijos duomenimis, iki antradienio vakaro internetu balsavo 19,000 rinkėjų. Tikslus pirmojo Estijos istorijoje balsavimo internetu parlamento rinkimuose dalyvių skaičius bus paskelbtas ketvirtadienį.

VARŠUVA

Lenkijos premjeras Jaroslaw Kaczynski praėjusį savaitgalį gavo neįprastą laišką su grasinimais vyriausybės vadovui — voke buvo ir trys šoviniai, trečiadienį rašo dienraštis „Gazeta Wyborcza“. Be trijų įvairaus kalibro šovinių voke buvo kortelė su užrašu: „Vienas — katinui, kitas — tavo motinai, trečias — tau“. Pasak dienraščio, vyriausybės apsaugos biuras šį laišką vertina labai rimtai. Biuro vadovai kreipėsi į Vidaus saugumo agentūrą ir policiją su prašymu nuodugnai ištirti šį incidentą ir stebėti asmenis bei grupes, linkusias į politinį terorą.

PARYŽIUS

Iš Pablo Picasso vaikaitės namų Paryžiuje antradienį buvo pavogti du

šio ispanų dailininko paveikslai, kurių bendra vertė — 50 mln. eurų, trečiadienį pranešė policija. Paveikslas „Maja su lėle“, kuriame pavaizduota P. Picasso dukra, ir dailininko antrosios žmonos Jacqueline portretas iš buto prestižiniame 7-ajame Paryžiaus rajone buvo pavogti antradienio naktį. Policija nurodė, kad jokių įsilaužimo pėdsakų nebuvo ir kad tyrimas perduotas Paryžiaus policijos kovos su organizuotu nusikalstamumu skyriui.

JAV

LOS ANGELES

Aštuntojo pagal dydį JAV miesto San Diego katalikų vyskupija antradienį pranešė, kad planuoja pateikti dokumentus pagal JAV bankroto kodekso 11-ąją skyrių, nes negali apmokėti daugiau kaip 150 ieškinių dėl seksualinio išnaudojimo. Ši vyskupija, vienijanti beveik milijoną tikinčiųjų, bus didžiausia vyskupija Jungtinėse Valstijose, siekianti apsaugos nuo kreditorių, rašo „San Diego Union-Tribune“. Tokios apsaugos pagal Bankroto kodekso 11-ąją skyrių yra paprašiusios dar keturios vyskupijos.

CAPE CANAVERAL

Krušai apgadinus amerikiečių daugkartinį erdvėlaivį „Atlantis“, NASA antradienį pranešė, kad negalės naujo skrydžio į kosmosą surengti kovo mėnesį, kaip buvo planuota. Erdvėlaivis, kurį starto aikštelėje Floridoje pirmadienio popietę per smarkią audrą pliekė golfo kamuoliuko dydžio ledai, bus nutemptas atgal į angarą taisyti. Šis atidėjimas labai neparankus NASA, kuri ir taip skuba iki 2010 metų, kai baigsis daugkartinį erdvėlaivių eksploatavimo laikas, užbaigti statyti 100 mlrd. JAV dolerių vertės Tarptautinę kosmoso stotį.

PIETŲ AMERIKA

CARACAS

Kubos vadovas Fidel Castro, neširodęs viešumoje nuo praėjusių metų vasaros, kai jam buvo atlikta žarnyno operacija, antradienį teigė, kad sveiksta ir jaučiasi stipresnis. „Aš sveikstu. Jaučiu, kad turiu daugiau energijos, daugiau jėgų, daugiau laiko studijuoti“, — sakė F. Castro.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Prez. A. Smetonos dvaras Užugiryje

Atkelta iš 4 psl.

Daugelis kaimiečių šnekučiavosi su A. Smetona varžydamiesi. A. Smetona, žinoma, tai pastebėdavo ir tuoju stengdavosi tą neįtakumą pašalinti. Reikia pasakyti, kad tai jam sekdavosi, ir nedrąsiai kalbantis ūkininkas netrukus pasijusdavo nesuvaržytas. A. Smetona iš prigimties būdamas švelnus, malonus, paprastas ir neišdidus, greitai kitame žmoguje sukeldavo pasitikėjimą ir simpatiją. Tai nedaugelio mūsų didžiųjų asmenybių nepaprastai vertinga būdo savybė. Tad kurgi A. Smetonos populiarumo priežastis? Pasakysiu tiesiai: genialumas slypi paprastume.

Pasivaikščiojęs po gimtuosius Užugirio laukus, prezidentas turėjo gerą apetitą. Kartu su juo pietaudavo ir Prezidentūros karininkai. S. Smetonienės rūpesčiu pietūs būdavo labai skaniai pagaminti, kad visa šeima ir svečiai socialiai pavalgytų. Tačiau, nepaisant viso to, A. Smetona turėjo ir vieną ypač mėgstamą patiekalą — tai buvo raugintas pienas su bulvėmis. Draugai bei pažįstami, kviesdami A. Smetoną į svečius, žinojo, kad greta „poniškų“ valgių, turi būti ant stalo ir rūpienis su bulvėmis.

Apskritai A. Smetona Užugiryje jausdavosi labai gerai, grįždavo geros nuotaikos ir pailsėjęs.

Bėgo laikas, keitėsi valdžios, Smetonos rūmai ėjo iš rankų į rankas. Sovietams užgrobęs valdžią, ūkis parduotas kolūkiui, o prezidento rezidencijos statiniuose įrengtos palatos tuberkulioze sergantiems vaikams, kabinetai medicinos personalui. Arklidėse veikė laboratorija, kiaulidėse — administracija, karvidėse — maisto sandėlys. Paskirties nepakeitė tik A. Smetonos garažas — čia buvo ligoninės automobilių ūkis. Vėliau prezidento rezidencijoje nuspręsta įkurti suaugusiųjų tuberkuliozės ligoninę, o paskui čia buvo gydomi alkoholikai, dar vėliau pastatai perduoti Naujosios Vilnios Psichiatrijos ligoninei.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, psichikos ligoniai buvo iškelti į kitas ligonines, tačiau pastatai taip ir liko Naujosios Vilnios ligoninės bananse. Ir tai jau tęsiasi 17 nepriklausomybės metų... Buvusios gražios architektūros rūmai stūkso lyg aptriušę vaiduokliai: jų stogai kiauri, kambarių grindys apipuvusios, kai kur pro langus matyti aplūžusių ligoninės baldų liekanos. Visi pastatai yra už-

rakinti ir yra apgailėtinos būklės.

Pavaikščiojus po buvusią prezidento rezidenciją, apninka įvairios dvejonės... argi jis to nusielpinė?

Lengva ranka didžiulės lėšos skiriamos Vilniaus valdovų rūmų atstatymui, kurie senų senovėje buvo nušluoti nuo žemės paviršiaus, tačiau egzistuojantys tarpukario Lietuvos valdovo prezidento A. Smetonos rūmai skendi gilioje užmarštyje ir tokios malonės nesulaukia. Kodėl? Tokių minčių vedama kreipiuosi į Taujėnų valsčiaus seniūnę E. Tulušienę.

Elvyra Tulušienė patikino, kad viskas nėra taip jau blogai, kaip atrodo. A. Smetonos dvaro teritorija ir parkas yra saugoma Ukmergės rajono savivaldybės administracijos lėšomis, teritorijoje yra rakinami vartai, nenaudojami pastatai taip pat užrakinti, veja šienaujama. Viskas, kas yra seniūnijos jėgoms yra prižiūrima.

Prezidento rezidencija sulaukia nemažai turistų, ypač vasarą, čia organizuojami įvairių organizacijų sąsąskrydžiai, kultūros renginiai, stovyklauja skautai, čia minimi A. Smetonos gimtadieniai. Tačiau viskas vyksta tik parke. Seniūnija su Ukmergės raj. savivaldybės tarnybomis yra parengusi 19 milijonų litų vertės projektą Europos Sąjungos fondams paramai gauti. Jei gautų finansavimą, atnaujintų pastatus, pritaikytų parką poilsiui. Gal tai būtų muziejus, o gal turizmo centras su viešbučiu, senųjų amatų dirbtuvėmis ir t.t. Tačiau kol Taujėnų seniūnija neturi dvaro nuosavybės dokumentų, jokia stambi veikla neįmanoma, o dokumentų tvarkymas užtruko neįtikėtina ilgai — visus 16 metų. Derybos tarp Ukmergės rajono valdžios, A. Smetonos anūko, gyv. JAV bei Sveikatos apsaugos ministerijos, kuriai priklauso A. Smetonos dvaras, buvo patekę į statymų labirintą aklavietę. Tačiau jau sakoma, kad tamsiausia būsia prieš aušrą. Po skambučio į Taujėnus, galiu nudauginti skaitytojus, kad ledai pagaliau pajudėjo. Pernai lapkričio pabaigoje Ukmergės rajono meras Algirdas Kopūstas vyko į Vilnių pas Sveikatos apsaugos ministrą Turčinską, A. Smetonos dvaro dokumentų gavimo tikslu. Tikimės, kad netolimoje ateityje A. Smetonos dvaras sužibės naujomis spalvomis, bus deramai įamžintas pirmojo Nepriklausomos Lietuvos prezidento atminimas.

Raktas į ilgaamžystę

JAV ir Europoje jau keletą dešimtmečių sėkmingai naudojama neoperacinė metodika, leidžianti iš kraujagyslių išvalyti nusėdusias cholesterolio plokšteles, kietuosius aterosklerotinius cholesterolio ir kalcio kompleksus. Jie kaupiasi daugelį metų ir trukdo laisvai tekėti kraujui, į audinius nepatenka deguonis ir maitinimo medžiagos. Taip pat šalina laisvuosius radikalus, kurie patenka su užterštu oru, vandeniu bei maisto produktais. Šis gydymo metodas labai naudingas ir duoda gerų rezultatų rimtų kraujotakos sutrikimų turintiems ligoniams.

Šia metodika gydomos tokios ligos, kaip galvos smegenų kraujagyslių aterosklerozė (ji dažnai sukelia smegenų kraujotakos sutrikimą — insultą arba chronišką smegenų išemiją), koronarinių kraujagyslių aterosklerozė (sukelia miokardo infarktą), taip pat apatinių galūnių kraujagyslių aterosklerozė (ją lydi išeminiai skausmai, raumenų spazmai, trofiniai pokyčiai, dėl kurių gali tekti amputuoti galūnes, ypač sergant cukriniu diabetu). Šiais atvejais heliatacija užkerta kelią rimtoms komplikacijoms.

Lytinių liaukų kraujotakos pažeidimas sukelia impotenciją. Pagerindama liaukų kapiliarų kraujotaką, heliatacija atkuria jų normalią funkciją. Todėl ji labai efektyvi sergant vidaus sekrecijos liaukų smulkiųjų kraujagyslių ateroskleroze.

Laisvieji radikalai

Dėl didesnio sunkiųjų metalų kiekio organizmas per anksti sensta — išsiskiria laisvieji radikalai, kurie destruktiviai veikia jo ląsteles. Lais-

vieji radikalai sukelia ir daugelį ligų, tarp kurių — piktybiniai augliai. Pagrindiniai toksinių metalų šaltiniai — išmetamosios dujos, fabrikų ir gamyklų dūmai, cemento gamyba, cigarečių dūmai, cheminės priemonės, dažai, maisto konservantai ir kt.

Heliatacija leidžia iš organizmo „iškrauti“ per daugelį metų jame susikaupusius sunkiųjų metalų „kodus“. Gydymo metu laikinai padidėjęs cholesterolio kiekis kraujyje — normalus rodiklis. Šis reiškinys įrodo, kad preparatas veikia teisingai, tai yra įrasta aterosklerotinės plokštelės. Preparatas absorbuoja aterosklerotinio komplekso daleles, jas surišdamas ir išvesdamas į kraujo plazmą. Laboratorinė analizė rodo padidėjusį cholesterolio lygį. Pacientams greitai dingsta aterosklerozės simptomai, tokie kaip triukšmas ausyse, pagerėja klausos, regos, atminties, potencijos, odos ir plaukų būklė, atsiranda kitokių teigiamų pokyčių, sumažėja skausmai. Tai rodo, kad grįžta konkrečiam žmogui amžius normalus gyvybinis aktyvumas.

Heliatacija atliekama, sergant jau minėtomis ligomis, taip pat gydytojai nustatę diagnozę. Prieš procedūrą atliekami pakartotiniai tyrimai, konsultuoja terapeutas, jeigu reikia patikslinti diagnozę — reikiamo profilio specialistas. Procedūras kontroliuoja gydantis gydytojas, kuris organizmo būklę stebi, lygindamas objektyvius ir laboratorinius tyrimus. Laikantis gydytojo rekomendacijų, gydymo kursas pašalinių reiškinų neturėtų sukelti.

„Klaipėda“

POPIEŽIUS SIKSTO KOPLYČIOJE PAKRIKŠTIJO TRYLIKA KŪDIKIŲ

Sausio 7 d. Jėzaus krikšto šventės proga Benediktas XVI Siksto kopyčioje pakrikštijo trylika kūdikių. Krikštyta po toje istorinėje kopyčioje švęstų Mišių. Homilijoje Benediktas XVI ragino rūpintis ne tik augančių vaikų sveikata, bet ir ugdyti jų tikėjimą ir meilę Dievui. Pasak popiežiaus, šeimai, kaip „gyvybės ir meilės lopščiui“, čia tenka lemiamas vaidmuo. Kiekvienas naujagimis moko, jog gyvybė yra Dievo dovana, saugotina kiekvienu momentu.

Kreipdamasis į tėvus popiežius akino ne tik mokyti vaikus tikėjimo dalykų, bet taip pat pateikti konkrečių krikščioniškojo gyvenimo pavyzdžių. „Mokykite juos melstis ir jaustis aktyviais konkrečios Dievo šeimos — bažnytinės bendruomenės nariais“, — sakė jis. Pasak popiežiaus, asmeniniu pavyzdžiu tėvai lemiamai prisideda prie žmogiškosios ir dvasinės vaikų brandos. Šventasis Tėvas siūlė tėvams studijuoti Katalikų Bažnyčios katekizmą. Pasak jo, Katekizme yra visi esminiai Bažnyčios mokymo elementai ir jis padeda tėvams gilinti tikėjimo žinias. Popiežius primygtinai ragino visus privačiai ir bendruomeniškai melstis.

Paprotį kasmet per Viešpaties krikšto šventę Siksto kopyčioje krikštijoti vaikus įvedė Jonas Paulius II. Savo pontifikato metais jis pakrikštijo 1,370 vaikų.

BŽ,

2007 m. Nr. 1

Skelbimai

...ĮVAIRŪS...

* **Medikė**, turinti žalią kortelę, vairuojanti, anglų kalba buitine, perka gerai apmokamą darbą su gyvenimu. Tel. 630-788-7325.

* **Moteris** ieško darbo 5 dienas su grįžimu namo lietuvių šeimoje prižiūrėti pagyvenusius žmones ar vaikus. Tel. 773-895-2160.

* **Moteris** ieško darbo su grįžimu namo. Tel. 630-915-3019.

* **Moteris** ieško darbo „downtown“ su gyvenimu. Tel. 630-915-6062.

* **Moteris** ieško namų priežiūros darbo Hinsdale rajone. Tel. 630-915-1891.

* **Moteris** ieško darbo po 4 val.p.p. Tel. 630-706-1188, Kristina.

* **50 m. mokytoja**, turi žalią kortą, vairuoja automobilį, susikalba angliškai, ieško darbo nuo balandžio 1 d. iki birželio 20 d. Gali išleisti atostogų ar pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-983-2879.

* **52 m. moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo ir gyventi kartu. Buitinė anglų kalba, nevairuoja. Tel. 708-833-9482.

NEKILNOJAMASIS TURTAS

VIDA M. SAKVICIUS

Real Estate Consultant

Nekilnojamojo turto pirkimas, pardavimas

708-889-2148

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
www.draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

CAPE COD, MA

Atkelta iš 2 psl.

Pranyko spengianti žiemos tyla lietuviškų žodžių skambesyje ir vaikų krikštavime. Saulė lepino šiluma, o ledas stebino savąja ištverme.

Po tokio šaunaus pasisiautėjimo sugrįžome atgalios į Janulaičių namus. Čia beviešinti Aušros mama Undinė Griepėdienė iš Lietuvos visus mieliai priiminėjo, nudžiuginama varškės blyneliais, balandėliais ir kitais lietuviškos virtuvės skanumynais. Kartu susėdę prie bendro stalo, klegėjom kaip vaikai, seniai besimėtę... Ir net neįtarėm, koks siurprizas mūsų laukė.

Po vakarienos pravirko smuikas Editos rankose. Kambarys prisipildė nuostabių garsų, kurie savaip palietė kiekvieno mūsų vidines stygas. Norėjus vieno — kad šis vakaras nepa-

žintų pabaigos. Žiūrėjau į Editą, jės pirštų šėlsma smuiko stygomis, ir stebėjau jos gebėjimą. Gebėjimu bendrauti muzika. Juk būna akimirknių, kuriais jauti palytėjimą kažko nenusakomo, šilto, nepažinto... Ačiū, tau, Edit, kad leidai mums nors mažumėle pasidžiaugti tavąja erdve...

Važiudama namo, įsistebėjau į neįžvelgiamą nakties tamsą. Kur mes būsim rytoj? Ir ką vėlei kasdienos vėjai diktuos? Ir kas bebūtų, svarbu, kad išliktume, kad sugebėtume išsaugoti nesumeluoto nuoširdumo skambėjimą. Ir svarbiausia, kad niekada nepažintume kalėdinės eglės nuoskaudos, kuri po švenčių pravirsta pakelės purvu, neberandanti nei savęs, nei savųjų gimtųjų miškų...

Skanus tie lietuviški blyneliai...

KANADA

Toronto lietuvių Priskėlimo kredito bankeliui praeitįjį metį buvo sėkmingi. Nariams-taupytojams grąžino 40 proc. už gautas santaupų palūkanas, o skolininkams grąžino 15 proc. už sumokėtas palūkanas.

Priskėlimo bankelio valdybos pirmininkas Algis Simonavičius sumaniai veda bankelio reikalus. Dsniai aukoja įvairiems lietuvių reikalams. Bankelis veikia septynias dienas savaitėje. Narių patogumui, atvykus į pamaldas, galima susitvarkyti visus finansinius reikalus. Malonus lietuviškas patarnavimas.

Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga finansuoja Lietuvos žemaičių kultūros draugijos leidinį apie „Žemaitijos partizanų vadai“, kurį redaguoja prof. Girdzijauskas. Leidinys leidžiamas tūkstantmečio proga nuo Lietuvos valstybės įkūrimo, ir bus išspausdintas iki š.m. birželio

mėn. pabaigos. Ši knyga yra svarbi mūsų šalies istoriografijai, jaunosios kartos auklėjimui.

Toronto Priskėlimo parapijos klebonas t. Augustinas Simanavičius, OFM, ir t. Jonas Šileika, OFM, dalyvavo Kretingoje provincijolo, viceprovincijolo bei patarėjų išrinkimo ir pareigų paskirstymo procese. Provincijolu buvo išrinktas t. Astijus Kungys, OFM, viceprovincijolas t. Linas Vadopjanovas, OFM, sekr. t. J. Žukauskas, patarėjai: t. A. Dabravolskis, OFM, t. G. Numgaudis, OFM, t. R. Misgiris, OFM, ir t. A. Peškaitis, OFM.

Toronto Priskėlimo parapijoje niekas nepasikeitė, klebonu liko t. Aug. Simanavičius, OFM, vienuolyno viršininku — t. Jonas Šileika, OFM, Hamiltono klebonu t. Audrius Šarka, OFM, jam padėti paskirtas diakonas B. Belickas, OFM.

Stasys Prakapas

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai ???

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

POMPAÑO BEACH, FL

Lietuvos tautinės šventės Vasario 16-tąją ir Kovo 11-tąją prisiminus

Dar labai gerai prisimenu, kuo met 1950-aisiais metais pirmą sykį Amerikoje Miami lietuvių telkinyje, Norvegų svetainėje, kartu su tos kolonijos lietuviais paminėjome Vasario 16-ąją dieną, suruoštą Amerikos Lietuvių tarybos.

Tuo metu buvau vadinamas naujuoju ateiviu, dipuku, sutrumpintai DP arba Dievo paukšteliu. Tačiau tą „Dievo paukštelį“ Miami lietuvių kolonijoje nedaug buvo — visus buvo galima suskaičiuoti ant abiejų rankų pirštų. Mes, naujieji ateiviai, tuo laiku buvome labai jautrūs, nors ir toli gyvenome nuo savo tėvynės, mes jos neatsižadėjome, buvome, esame ir liksime jai artimi ir vienaip ar kitaip jai padėsime...

Per 50 metų Lietuvoje gyvenančių mūsų brolių ir sesių vardu minėjome Vasario šešioliktąsias, skelbėme laisvajam pasauliui apie komunistų okupaciją ir sprespaudą mūsų tėvynėje Lietuvoje. Iki Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo gyvenome Lietuvos išsilaisvinimo viltimi ir stengėmės prie to siekti vienaip ar kitaip prisidėti.

Pagaliam sulaukėme to staiga per visus 50 metų lauko momento. Lietuvoje ir vėl suplevėsavo trispalvė vėliava. Lietuvoje gyvenantys mūsų broliai ir sesės su džiaugsmo ašaromis tai sutiko. Nemažiau džiaugėmės ir mes, gyvendami labai toli nuo savo tėvynės, iš tolo viską stebėjome ir ten gyvenantiems gerovės linkėjome...

Rašydamas savo pirmąjį laišką saviesiems ir artimiesiems, jau į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą, su dideliu entuziazmu sveikinau visus ryžtingai iškovojučius Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Su dideliu nuoširdumu linkėjau daug džiaugsmo, pasiryžimo, pasiaukojimo ir ištvermės, žengiant pirmuosius žingsnius į laisvos ir nepriklausomos Lietuvos rytą. Savo žodžiais įvertinau visų tenai gyvenančių ryžtingumą, drąsą ir pasiaukojimą savo tėvynei Lietuvai.

Pagaliam, tas didelis džiaugsmas Lietuvoje pamažu pradėjo blėsti. Tarp

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą.

Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

55 E. Washington, Suite 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

Lietuvos žmonių pradėjo atsirasti nusivylimas ir nepasitikėjimas, kai žmonės pastebėjo krašte viešpatuojančią netvarką ir neteisębę. Mūsų broliai ir sesės paėmė Nepriklausomos Lietuvos vairą į savo rankas ir atsistodė į minkštas valstybines kėdes, kai kurie pradėjo daugiau dėmesio kreipti į savo asmeninius reikalus, užmiršdami žmoniją ir savo tautą.

Lietuvos žmonės per 50 metų išgyvenę komunistinę okupaciją, pradėjo pergyventi, kai paaiškėjo, kad jie sulaukė laisvos ir nepriklausomos Lietuvos, tačiau ne tokios, kokios jie tikėjosi. Lietuvos žmonės, ne tik eiliniai, bet ir aukštąjį išsilavinimą turintieji įvairių profesijų žmonės, nesurasdami savo tėvynėje žmoniškųjų gyvenimo sąlygų, išvažinėjo į kitas valstybes ieškoti sau ir savo šeimoms geresnio pragyvenimo. O šiandieną jau Lietuvos Vyriausybė susirūpino, kaip tuos savo piliečius susigrąžinti, tačiau gal jau per vėlu?

O mes, lietuviai, gyvendami toli nuo savo tėvynės, kuo galime padėti? Nors mūsų Pompano Beach lietuvių telkinys nedidelis, tačiau mes savo lietuviška veikla neatsilikame nuo didžiųjų lietuvių telkinių. Jeigu ne daugiau, tai kiekvienais metais nors paminime ir atšvenčiame Lietuvos tautinės šventės — Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją.

Šiais metais Floridos Auksinio Kranto LB apylinkė vasario 16-osios ir kovo 11-osios minėjimą švęs kovo 11 d. 12 val., toje pačioje vietoje, kur šventė praeitais ir užpraeitais metais: Plaming Pit restorane 1150 North Federal Hwy. (US-1) Pompano Beach, FL. Važiuojant US-1 į šiaurę 8 blokai nuo Atlantic Blvd. Važiuojant US-1 į pietus, 11 blokų į pietus nuo Copans Rd.

Floridos Auksinio Kranto LB apylinkės valdyba nuoširdžiai kviečia visus į minėjimą. Dėl informacijos galima skambinti apylinkės pirmininkei Danai Liutemozienei tel. 954-782-4802.

Vincas Skupeika

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS

1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ
nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJO LAIDAS GALITE
GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com
Tel. 773-476-2242

POETĄ ALGIMANTĄ MACKŲ PRISIMENANT

Jį prisimena tik Lietuvoje

Prieš 75 metus Pagėgiuose gimė poetas Algimantas Mackus. Nors jis tituluojamas tik poetu, tačiau šalia to dar reikia pridėti — kultūros veikėjas, recenzentas, redaktorius, publicistas, radio pranešėjas ir t.t.

Per savo neilgą gyvenimo kelionę (32 metus) jis paliko ryškų pėdsaką įvairiose veiklos srityse, taip kad viską išvardinti trumpame rašinyje būtų labai sunku.

Jo biografija nėra išmarginta datų ir vietovių mozaika. Gimęs 1932 m. vasario 11 d. Pagėgiuose, 1944-aisiais kartu su tėvais pasitraukė į Vokietiją. Schwaebische Gmünd stovykloje baigė lietuvišką gimnaziją. O 1949 m. atvyko į Cicero prie Čikagos. Čia dirbo fizinį darbą, studijavo Roosevelt universitete, įsijungė į lietuvišką veiklą. Nuo 1954 m. pradėjo dirbti

„Margučio“ radijo programoje, 1962–1964 metais redagavo „Margučio“ žurnalą, bendradarbiavo spaudoje, kur išspausdino nemažą rašinių kultūros tematika, paskelbė recenzijų.

Jo pirmoji eilėraščių rinktinė „Elegijos“ pasirodė 1950 m. Algimanto Pagėgio vardu. Toliau — „Jo yra žemė“ (1954); „Neornamentuotos kalbos generacija ir augintiniai“ (1962); „Chapel B“ (1965). Taip pat išleista jo eilėraščių rinktinė „Augintinių žemė“ (1964 m.). Visos knygos pasirodė Čikagoje. Ne vienas jo kūrybai skirtas leidinys išėjo ir Lietuvoje.

A. Mackaus kūrybinę veiklą 1964 m. gruodžio 28 d. nutraukė autoavarija, įvykusi Čikagoje.

Kadangi A. Mackus priklausė „Santaros-Sviesos“ sambūriui, šis knygų leidyklą pavadino Mackaus knygų leidimo fondu. Sambūris surengė ir keletą A. Mackaus prisiminimui skirtų poezijos vakarų.

Vienas iš jų įvyko 1970 m. sausio 16 d. Jaunimo centre, Čikagoje. Jame savo poeziją skaitė jaunieji: Aldona Zailskaitė, Austė Pečiūraitė, Viktoras Dirda, Eglė Juodvalkė ir vyresnieji poetai: Rimas Vėžys, Jurgis Blekaitis, Jonas Mekas, Liūnė Sutema, Kazys

Bradūnas, Henrikas Nagys. Ištraukas iš Algimanto Mackaus „Chapel B“ skaitė Dalia Juknevičiūtė, Leonas Barauskas, Jonas Kelečius. Poezijos vakarą su dedikacija pradėjo Živilė Bilaišytė.

Mūsų archyve yra išlikęs šio renginio programinis leidinėlis.

Atsiminimą tęsia Lietuva

Jau kuris laikas nei Čikagoje, nei kur kitur Amerikoje A. Mackui prisiminti renginių neruošiame (Vėliausias iš jų buvo 1994 metais, kai Čikagoje vyko A. Mackaus rinktinės „Ir mirtis nebus nugalėta“ sutiktuvės).

Dabar A. Mackus daugiausia yra prisimenamas jo gimtuose Pagėgiuose. Prie namo, kur poetas gimė, pritvirtinta memorialinė lenta, o vidurinėje mokykloje, kurioje jis mokėsi, įsteigtas A. Mackaus muziejus ir pati mokykla, kaip atrodo, greitai bus pavadinta Algimanto Mackaus vardu.

Paminėtas 75-asis gimtadienis

Prie A. Mackaus įamžinimo Pagėgiuose daugiausia prisideda vidurinės mokyklos literatūros mokytojos: Vilma Vaivadienė ir Vanda Žukli-jienė.

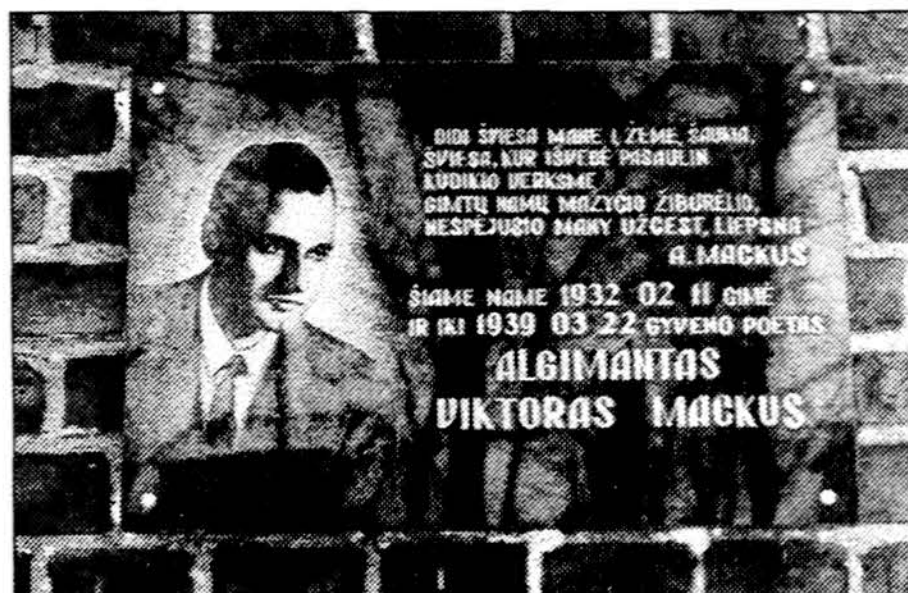
Šiomis dienomis iš jų gavome elektroninį laiškutį, kuriame rašo apie vėliausius renginius, skirtus A. Mackaus prisiminimui. Jos rašo: „Norime Jums papasakoti apie ren-

ginius, skirtus poeto A. Mackaus 75-mečiui paminėti. Vasario 6 d. A. Mackaus poeziją skaitė Kauno dramos teatro aktoriai (R. Staliliūnaitė, G. Adomaitis, E. Stancikas). Apie poetą pasakojo literatūrologas V. Gasiliūnas iš Vilniaus. Vasario 8 d. muziejuje vyko mokinių kūrybos almanacho pristatymas. 12 kl. moksleiviai aptarė mokinių kūrybą, jaunieji poetai skaitė savo eilėraščius. Dalyvavo ir Pagėgių krašto rašytojos B. Savickienė ir S. Valužienė.

Vasario 9 d. aktų saleje vyko iškilmingas minėjimas. Vyresniųjų klasių mokiniai atliko poetinę kompoziciją „Žodis išdykusiai generacijai“, kurią parengė mokytojos K. Spingienė ir R. Pilkionienė. Mokytojas V. Žasytis sukūrė dainą pagal A. Mackaus eiles ir su savo auklėtiniais penktokais ją padainavo. Pristatė sudarytą bibliografiją, kurią tikimės greitai išleisti. Perskaitė K. Grabytės laišką apie M. Mackienės mirtį bei parodė filmuotą medžiagą. Renginyje dalyvavo ir poeto gimnainiai: pusbroliis K. Mackus su žmona ir pusseserė R. Dušauskienė iš Kauno. Vietiniame laikraštyje parengė medžiagą apie poetą: trumpą biografiją, nuotraukų, keletą eilėraščių. Gaila, kad ne viską išspausdino. Gruodžio mėn. parašėme į laikraštį ir apie poeto mamos mirtį”.

Smagu, kad bent Lietuvoje atsiranda žmonių, kuriems brangus buvusio čikagiečio poeto atminimas.

Edvardas Šulaitis

Pagėgiuose, prie namo, kuriame gyveno A. V. Mackus, pritvirtinta memorialinė lenta.

Gražus Nepriklausomybės šventės minėjimas Cicero

Kalbėjo istorikė Rūta Kuncienė

Cicero lietuviai turbūt buvo pasututiniai Čikagoje ir apylinkėse, surengę Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimą. Ciceriečiai vasario 25 d. rinkosi pamaldoms Šv. Antano parapijos bažnyčioje, o po to akademinei valandėlei parapijos salėje.

Pagrindinė šios šventės kalbėtoja buvo prieš 14 metų iš Lietuvos atvykusi istorikė Rūta Kuncienė. Paskaitininkė savo, palyginus, trumpoje kalboje nesiekė Mindaugo ar Vytauto laikų, bet pasitenkino 1918 metais, kuomet Lietuvos Tarybos nariai paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą.

Ji išskaičiavo visus dvidešimtį signatarų, kurie išdrįso žengti istorinį žingsnį net ir 89 metams praėjus nepraradusį svarbos. Kalbėtoja kalbėjo apie dr. J. Basanavičių, K. Bizauską, M. Biržišką, S. Banaitį, P. Dovydaitį, St. Kairį, P. Klimą, D. Malinauską, V. Mironą, St. Narutavičių, A. Petrušį, dr. J. Šaulį, K. Šaulį, J. Šerną, A. Stulginskį, A. Smetoną, J. Smilgevičių, J. Staugaitį, J. Vailokaitį ir J. Vileišį, duodama trumpų biografinių žinių apie kiekvieną jų. Paminėjo ir apie šių žmonių likimus, kada ir kur jie mirė. Tie, kurie mažiau žinojo apie Lietuvos praeitį patyrė, jog dalis iš šių vyrų buvo atvykę į JAV ir čia baigė savo gyvenimo dienas.

Kalbėtoja paminėjo, jog istorinei Lietuviai Tarybai priklausančių asmenų atsišaukimas buvo atspausdintas dviem egzemplioriais ir paskelbtas laikraščio „Lietuvos aidas“ 1918 m. vasario mėn. 10 d. laidoje.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo Aktas buvo perskaitytas kiek anksčiau šio minėjimo akademinės dalies vedėjos Aldonos Zailskaitės.

Pats minėjimas buvo pradėtas poetiniu tautiniu įvadu, kurį perdavė Audronė Bernatavičienė. Tada trumpai susirinkusius sveikino rengėjų atstovai: Mindaugas Baukus (Lietuvių Bendruomenės) ir Stasys Dubauskas (ALTo).

Sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus, tylos minutė buvo prisiminti už Lietuvos laisvę kovoje kritusieji.

Kun. dr. K. Trimako invokacija

Prasmingą invokaciją perskaitė Cicero lietuvių dvasios vadas, tą rytą šv. Mišias aukojęs ir pamokslą pasakęs kun. dr. Kęstutis Trimakas. Jis savo maldą pradėjo tokiais žodžiais: „Mūsų tautos Kūrėjau ir palaikytojau, Tavo pasaulyje kiekvienai tautai

Tu parinkai vietą. Savo planuose kiekvienai tautai Tu paskyrei tikslą. Tavo pasaulyje ir mūsų tautai parinkai Baltijos skalaujamą pakrantę, Nemuno ir Neris srovėm apglėbtus plotus. Dėkojame Tau, kad mūsų tautą globoji jos istorijos keliuose. Dėkojame, kad visais laikais įkvėpei tautos sūnams ir dukroms laisvės ryžtą”. O baigdamas maldą, šis dvasiškis taip kalbėjo: „Prašome Tave, išveski mūsų tautą iš vidaus ir išorės sunkumų į šviesesnę rytą, o žuvusiems už jos laisvę — suteiki amžiną ramybę ir laimės atpildą”.

Pristatyti garbės svečiai

M. Baukus pristatė minėjime dalyvavusius garbės svečius, kurie tarė trumpus žodžius, o jų tarpe:

Nepriklausomybės šventės Cicero dalyviai (iš kairės): Šv. Antano bažnyčios kun. Kęstutis Trimakas, ALTo Cicero apylinkės pirm. Stasys Dubauskas, JAV LB Krašto valdybos narė Marija Remienė, paskaitininkė Rūta Kuncienė, Cicero apylinkės pirm. Mindaugas Baukus, JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirm. Aušrelė Sakalaitė, ALTo pirm. Saulius Kuprys, Aldona Zailskaitė.

Jono Kuprio nuotr.

NEVARŽYTI PASTANGŲ PAGERBTI LAISVĖS KOVOTOJĄ

EDMUNDAS SIMANAITIS

Partizanas Petras Vizbaras – „Vapsva“, ginkluoto pasipriešinimo dalyvis nuo 1944 m., veikė Anykščių ir Rokiškio rajonuose. Pakliuvo į čekistų rankas 1953 m. liepos 15 d. Čekistams buvo žinoma, kad „Vapsva“ gerai pažįsta kovotoją „Poną“, su kuriuo ilgą laiką kartu vykdė kovines ir kitokias užduotis.

Be demokratinio pasaulio paramos dešimtus metus tebesitęsiantis ginkluotas pasipriešinimas okupantui 1953 m. jau buvo nusilpęs. Maskva reikalavo, kad represinės struktūros kuo greičiau palaužtų ginkluotą pasipriešinimą ir sunaikintų paskutinius Lietuvos partizanus. KGB visais įmanomais būdais siekė išaiškinti laisvės kovotojus, jų ryšinius ir rėmėjus. Čekistai naudojo smurtą, demagogiją, šantažą sukurto ir visą šalį apraizgiusio agentų ir slaptų informatorių (bildukų) tinklo teikiama pranešimais.

Okupantas stengėsi nelaisvėn patekusius kovotojus palaužti kankinimais ir priversti tapti smogikais – tariamais partizanais, kurie padėtų išaiškinti ir sunaikinti laisvės kovotojus.

„Vapsva“ turėjo padėti čekistams išvilioti iš slaptavietės jo bendražygį „Poną“. Suimti gyvą ir nuginkluoti – toks buvo priešas planas. P. Vizbaras buvo perpratus kagebistų pinkles ir gudrybes. Jis, kaip ir visi kiti partizanai, gerai žinojo, kad suimtiesiems prašnekinti naudojamos „fizinio poveikio“ priemonės. Apie tas priemones išlikusiuose okupanto rašytuose tardymo protokoluose beveik niekada net neužsimė-

nama. P. Vizbaras buvo verčiamas parašyti kovos draugui kvietimą susitikti.

Šykštūs protokolo žodžiai nušviečia lemtingo ir tragiško įvykio aplinkybes. Kambaryje buvo trys asmenys: tardytojas rusas lt. Ivanov, lt. Drelingas ir tardomasis P. Vizbaras. Tardymo metu lt. Drelingas išėjo iš kabineto. Suskambus telefonui ant kito stalo, tardytojas Ivanov priėjo prie jo ir pradėjo kalbėtis. Tuo pasinaudojo „Vapsva“. Nuspyręs savo sunėsiotus pusbačius, staiga pakilo nuo kėdės, pribėgo prie stalo, pastatyto prie lango, užsuko ant jo ir smogė galva į lango stiklą...

Trumpas išrašas iš įvykio vietos apžiūros protokolo:

„Mes, LSSR VRM 4-os valdybos 3-jo skyriaus virš. pav. mjr. Dušanskis, LSSR MVD 4-os valdybos 5-ojo skyriaus viršininkas mjr. Liniov, dalyvaujant 4-os valdybos 3-ojo skyriaus operatyviniams įgaliotiniams Drelingui ir Ivanov'ui apžiūrėjome įvykio vietą.

1953 m. liepos 22 d. 16 val. 15 min. tardomasis antisovietinio nacionalistinio pogrindžio dalyvis Vizbaras Petras, Antano, g. 1911 m. iš kabineto Nr.140, esančio Lietuvos SSR MVD pastato trečiame aukšte per langą išsuko į Stalino prospektą, trenkėsi į šaligatvį ir užsimušė“.

Dabartinis Gedimino prospektas, būdamas centrine sostinės gatve, pagal sovietmečio praktiką privalėjo būti pavadintas vyriausiojo diktatoriaus Stalino vardu.

Kita ištrauka iš lavono apžiūrėjimo ir skrodimo akto. Skrodime dalyvavo mjr. Liniov ir gydytoja Griščėkina.

„Sulaužyti į atskiras skeveldras kaktos kaulas kairėje pusėje, kairės viršugalvio ir smilkinio, o taip pat pakaušio kaulas. Kaulų skeveldros įlenktos į vidų ir tomis skeveldromis sužalotos smegenų plėvės ir smegenys. Atidarius krūtinės ląstą rasta: lūžę visi dešinės pusės šonkauliai spenelių linijoje ir kairės pusės visi šonkauliai keliose linijose. (...) Širdis atitrūkusi nuo visų kraujo indų ir laikosi ant tų kraujagyslių skutelį...“

Patyręs čekistas privalėjo asmeniškai įsitikinti, kad šio partizano jau nebus įmanoma nors tiek atgaivinti, kad galima būtų prieš jam numirštant, priversti parašyti laišką „Ponui“. Niekšybės mastas neaprepiamas. Laisvės kovotojas „Vapsva“ turėjo kelių partizanavimo metų patirtį. Jam buvo gerai žinomi prieš klastos būdai, nežmoniški tardymo žiaurumai ir palaužtų bendražygių tragiški likimai bei sukrečiančios dvasinės traumos.

Gerokai keista ir nesuprantama, kodėl to laikmečio tragizmas ir dramatiškumas dar iki šiol Trečiosios Respublikos gausioje rašytojų ir kitų meno kūrėjų šeimoje lieka nepastebėti, tartum jie būtų neverti kuriančios inteligentijos dėmesio. Nė lengva atspėti ir įsivaizduoti, kokios mintys tuo momentu spiečium sukosi tardomojo galvoje. Parašys raštelį – ir kovos metų bendražygis bus pasmerktas kančioms, patyčioms, mirčiai. To čekistams nepakaks. Tardytojo padiktotas laiškelis, parašytas partizano ranka, baudėjams naudingas dvejopai. Bus sugautas mažiausiai dar vienas laisvės kovotojas, o nemažiau svarbu – „agento užtvirtinimo“ faktas.

Tokiu atveju laiškelių autorius tampa tiesmukai priklausomas nuo priešas valios. Antrasis čekistų veiksmas – priversti palaužtą kovotoją tapti smogiku. Jei nesutiksi, tavo kovos draugai sužinos, kad tu išdavei savo bendražygį „Poną“. Už tai gresia partizanų karo lauko teismas. Kelio atgal nėra... Bet kas toliau? Nejau tapus smogiku teks kartu su stribais ir gebistais dalyvauti provokacijose ir šaudyti saviškius, buvusius kovos draugus?.. Laiko svarstymams visiškai nėra. Kankinimus ne visi atlaiko. Žmogaus galios ribotos, o kankintojų išradingumas begalinis...

Ir „Vapsva“ pasinaudojo palankiu momentu – tardytojas patalpoje vienas ir dar kalba telefonu. Iki lango keli šuoliai, ant stalo ir pro langą galva žemyn... Sąžinė lieka švari – nesuklupo, neišdavė draugo, nesulaužė kario priesaikos. O šuolis garan-

tuoja mirtį vienu akimirksniu... Tokia mirtis prilygsta kario žūčiai kautynėse ir verta aukšto valstybinio apdovanojimo.

Lietuvos Politinių kalinių sąjungos pirmininkas A. Stasiškis š.m. kovo 16 d. laiške Vilniaus miesto merui A. Zuokui rašo: „Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras yra parengęs (aut. J. Jagėla) memorialinės lentos ir partizano Petro Vizbaro-„Vapsvos“ žūties (jis iššokęs iš tardytojo kabineto užsimušė, nukritęs ant šaligatvio) vietos paženklinimo projektą. Mes esame įsitikinę, kad šio projekto įgyvendinimas bus ne tik pagarbos ir amžino atminimo duoklė kovojusiems už Tėvynės laisvę, bet ir suformuos įžymų miesto istorinį akcentą“.

Sostinės savivaldybės plėtros departamento direktoriaus pavaduotojas L. Sinkevičius po mėnesio atsakė, kad „buvo aptarti memorialinio ženklo (...) įrengimo pasiūlymai. Siūlyta papildyti projektinius sprendimus“.

A. Stasiškis spalio 4 d. pakartotinai kreipėsi į merą A. Zuoką tuo pačiu reikalu: „Šiuo metu jau vyksta Gedimino prospektu dalies ties buvusiu KGB pastatu rekonstrukcijos darbai, todėl šio sprendimo nebegalima atidėlioti. Prašome ir viliamės Jūsų paramos įgyvendinant šį projektą“.

Jau minėtas Vilniaus savivaldybės administracijos departamento direktoriaus pavaduotojas L. Sinkevičius spalio 30 d. atraišė: „Nutarta pritarti atminimo siūlomose vietose idėjai, siūlant ieškoti tinkamesnės atminimo ženklo formos“. O buvo siūloma įmontuoti į šaligatvį plokštę su lakonišku užrašu, bylojančiu, kad šioje vietoje žuvo laisvės kovotojas Petras Vizbaras-„Vapsva“. Biurokratinė karuselė sukasi lėtai.

Gedimino prospekte buvusio KGB vidaus kalėjimo pastato cokolyje iškalti čia rūsiuose sušaudytųjų žmonių vardai, jų gimimo bei mirties metai. Tokiu būdu pats pastatas jau tapo laisvės kovų memorialu ir bolševizmo nusikaltimų liudininku. Vienas kovotojas žuvo, kovodamas pačiame kalėjime. Jam skirtas užrašas turėtų atsirasti ne pastato cokolyje, o šaligatvio grindinyje. Jis iškalbingai liudytų tėvynės laisvės kovų istorijos iškalbingą faktą.

Baigiant tvarkyti šią Gedimino prospektą atkarpą, reikėtų ištaisyti klaidą – padaryti priėjimą iš Aukų gatvės pusės Vakary sienos cokolyje iškaltų pavardžių. Dabar šie memorialiniai užrašai tvora atitverti ir neprieinami.

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalaikė

Hundred fifty sixth lesson. (Handred fifti sikst lesan) — Šimtas penkiasdešimt šešta pamoka.

Personal information. (Personal informėisen) — Asmens duomenys.

I went to an employment agency, joping that they will find me a job in my field. (Ai uent tū en employment eidžensi houping thet thei uil faind mi e džeb in mai fyld) — Aš apsilankiau įdarbinimo agentūroje, tikėdamasi, kad jie man suras darbą pagal specialybę.

I haven't been satisfied with my job, do you suppose that they would help me find a job I like? (Ai hevnt bin sėtisfaid uith mai džeb, dū jū supouz thet thei uod help mi faind e džeb ai laik) — Aš nesu labai patenkinta savo darbu, ar manai, kad jie galėtų man padėti surasti patinkamą darbą?

If your personal information matches the job requirements, I don't see why not. (If jūr personal informėisen mėtės tha rekvairments, ai dont sy uai nat) — Jeigu tavo asmeniniai duomenys atitinka darbo reikalavimus, nematau, kodėl ne.

All my education was acquired overseas, will they accept it? (Ol mai edžiukeišen uos akvaird oversys, uil thei aksept it) — Visas mano mokslas buvo įgytas užjūryje, ar jie

tai priims?

I don't know, you have to ask the people at the employment agency. (Ai dont nou, jū hev tū esk tha pypl et tha emploiment eidžensi) — Nežinau, turėtum paklausti įdarbinimo agentūros tarnautojų.

I will send for my transcript, go to the employment agency and see what they can do for me. (Ai uil send for mai trėnskript, gou tū tha emploiment eidžensi end sy uoat thei ken dū for mi) — Aš paprašysiu, kad atsiųstų mano mokslo baigimo dokumentų nuorašus, tuomet nuvyksiu į agentūrą ir pažiūrėsiu, ką jie man pasiūlys.

I suggest you go to the agency first and find out what documents they need. (Ai sudžest jū gou tū tha eidženci fiorst end faind aut uat dakjūments thei need) — Aš siūlau pirma apsilankyti agentūroje ir sužinoti, kokių jiems reikia dokumentų.

Thank you for the suggestion, that's what I will do, it would be nice to get a job that I can enjoy. (Thenk jū for tha sudžesčen, thet's uat ai uil dū, it uod bi nais tū get e džeb thet ai ken endžioi) — Ačiū už patarimą, aš taip ir padarysiu, būtų malonu turėti darbą, kuris man patinka.

Margumynai

„Besišlapinantis berniukas“ aprengtas Estijos tautiniu kostiumu

Briuselio simboliu laikoma skulptūra „Besišlapinantis berniukas“ Estijos Respublikos 89-ųjų įkūrimo metinių proga buvo apvilktas estų tautiniu kostiumu.

„Perrengimo“ ceremonija įvyko 9 val. ryto. Tautiniu estų kostiumu skulptūra „vilkejo“ iki 4 val. p.p., naujienų agentūrai BNS pranešė Talino atstovas Briuselyje Tynu

Karu.

Puošti „Besišlapinantį berniuką“ įvairiais kostiumais jau tapo tradicija. Pavyzdžiui, jis jau atrodė kaip Elvis Presley, ugniagesys, Kalėdų senelis ir rusų kosmonautas.

Populiarioji skulptūra Briuselyje buvo pastatyta XVII amžiuje.

BNS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **A. a. kun. Rapolas Krasauskas** mirė 2007 m. vasario 27 d. Matulaičio slaugos namuose, Putnam, CT. Kun. R. Krasauskas buvo ilgametis Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos seserų kapelionas, kol sunki liga nenutraukė pastoracinio darbo.

♦ **A. a. Danutė Garbonkienė** mirė 2007 m. vasario 28 d. anksti ryte. Laidotuvėmis rūpinasi Laidojimo namų direktorius D. Petkus. Bus pašarvota Petkaus laidojimo namuose.

♦ **Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja, o taip pat kartu švęsti Šv. Kazimiero šventę. Iškilmingos Mišios – šeštadienį, kovo 3 d., 9:30 val. r. seselių motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios kun. Jaunius Kelpšas.

♦ **Kovo 4 d., sekmadienį, Vytauto** Didžiojo šaulių rinktinė ruošia Lietuvos šaulių sąjungos įkūrėjo Vl. Putvinskio minėjimą. Šventė prasidės šv. Mišiomis Brighton Park Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, dalyvaujant Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės ir Generolo T. Daukanto kuopos šauliams. Po pamaldų Šaulių namuose vyks minėjimas. Meninę programą atliks „Suktinis“. Bus rodomas filmas, smagiai pabendrausite prie kavutės.

♦ **Kino festivalis Balzeko lietuvių** kultūros muziejuje – „Dvi šalys – vienas pasaulis“. Penktadienį, kovo 9 d., 7 val. v. žiūrovų laukia kino programa – siurprizas. Šeštadienį, kovo 10 d., 6 val. v. įvyks susitikimas su Rick Edward Pukis. Sekmadienį, kovo 11 d., 2 val. p.p. festivalio programoje jaunosios kartos lietuvių kino režisierių trumpo metražo vaidybiniai filmai. Vietų skaičius ribotas. Prašome registruotis iš anksto kiekvienai festivalio dienai tel. 773-582-6500. Įėjimas nemokamas. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago.

♦ **Kovo 11 d. 2 val. p.p. Šv. Kazimiero** seselių rėmėjų draugija rengia žaidimų popietę („Games-Bingo Party“) Maria aukštesniosios mokyklos patalpose (67th ir California gatvių sankryža). Įėjimas iš kiemo pusės nuo 12 val. p.p. Galėsite nusipirkti maisto: kugelio, dešrelių, naminio pyrago bei duonos, kavos. Seselės ir rėmėjai kviečia atvykti, linksmai praleisti laiką draugų būryje ir paremti Šv. Kazimiero seserų vienuolyną. Lauksime.

♦ **Kovo 11 d., sekmadienį, Lietu-** vos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, LR generalinis konsulas kartu su „Gene Siskel“ kino centru Čikagos Europos Sąjungos filmų festivalyje rengia lietuviškų filmų vakarą. Prog-

ramoje matysite režisieriaus Arūno Matelio dokumentinį filmą „Prieš parskrendant į žemę“ bei režisierės Janinos Lapinskaitės filmą „Našlių pakrantė“. Renginyje dalyvaus Arūnas Matelis, šių metų Amerikos režisierių gildijos („Directors Guild of America“) apdovanojimuose su filmu „Prieš parskrendant į žemę“ pripažintą geriausiu dokumentinio filmo režisieriumi, kuris ir pristatys savo filmą bei atsakys į žiūrovų klausimus.

♦ **Kovo 18 d., sekmadienį, PLC** didžiojoje salėje, 14911 127th Street, Lemont, vyks JAV LB Lemonto apylinkės narių metinis susirinkimas. Aptarsime praėjusių metų apylinkės valdybos veiklą, išklaussime finansinę ataskaitą, į valdybą rinksim naujus narius, numatysime gaires ateičiai. Visus Lemonto ir apylinkių narius kviečiame aktyviai dalyvauti.

♦ **Sekmadienį, kovo 18 d., visi** kviečiami susiburti apmąstymams apie Jėzaus Kristaus kančią, mirtį ir Prisikėlimą. Pastoriaus Valdo Aušros, kunigo Antano Saulaičio ir „Dainavos“ ansamblio meno vadovo Dariaus Polikajio sukurta muzikinė, mediacinė erdvė leis iš naujo išgyventi Velykinės paslapties šventumą. Girdėsite skaitinius iš Švento Rašto ir Teodoro Dubois kantatą „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai“, kurią atliks solistai Lijana Kopūstaitė-Pauletti, Linas Sprindys ir David Dubois, vargonininkas Ričardas Sokas, kamerinis orkestras ir Lietuvių meno ansamblis „Dainava“. Renginio pradžia – 3 val. p.p., Trinity Lutheran bažnyčioje (6850 W. 159th St., Tinley Park). Bilietus (15 dol. auka) galima įsigyti „Seklyčioje“, Pasaulio Lietuvių centro parduotuvėje „Dovanėlė“ ir renginio dieną prie įėjimo. Pelnas bus skiriamas JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų tarybos „Paguodos telefonui“.

♦ **Verbų sekmadienį, balandžio 1 d., 1:30 val. p.p.** visus klasikinės muzikos gerbėjus maloniai kviečiame į sakralinės muzikos koncertą Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje. Skambės baroko epochos kompozitorių J. S. Bacho, G. F. Handel, A. Vivaldi, V. Lubeck ir kt. kompozitorių kūrinių, kuriuos atliks vargonininkė Solveiga Palionienė, solistai: Genovaitė Bigenytė, Nida Grigalavičiūtė ir Linas Sprindys, pritarant instrumentalistams: Dainorai Petkevičiūtei, Jenifer Rooney, Martha Cavender ir Paul Semanic. Rengia LB Lemonto valdyba.

♦ **„Aš labai džiaugiuosi, kad Lietu-** vių fondas man paskyrė stipendiją. Šie pinigai man padės padengti vis didėjančias mokslo ir pragyvenimo išlaidas bei sėkmingai tęsti doktorantūros studijas“, – nuoširdžiai dėkoja Gediminas Gasparavičius, studijuojantis State University of New York. Lietuvių fondas kasmet paskiria šimtus stipendijų lietuvių kilmės studentams. Primename, kad stipendijų anketų priėmimo laikas baigiasi kovo 15 d. O norinčius padėti studentams, kviečiame papildyti savo įrašus, arba tapti Lietuvių fondo nariais. Mūsų adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

Gražiai dirba JAV LB Lemonto apylinkės valdyba, vadovaujama pirminkės Irenos Vilimienės (nuotr. dešinėje). Neseniai Lemonto apylinkės valdyba suruošė Nepriklausomybės dienos paminėjimą, į kurį susirinko daug žmonių. Programą vedė Vida Brazaitytė (nuotr. kairėje).

Laimos Apanavičienės nuotr.

JAV LB East Chicago apylinkės valdyba parėmė „Draugą“ labai dosnia 100 dol. auka. Esame nuoširdžiai dėkingi.

John Tamulis, gyv. Joliet, IL, atsiuntė „Draugui“ 100 dol. auką. Tariame nuoširdų aciu!

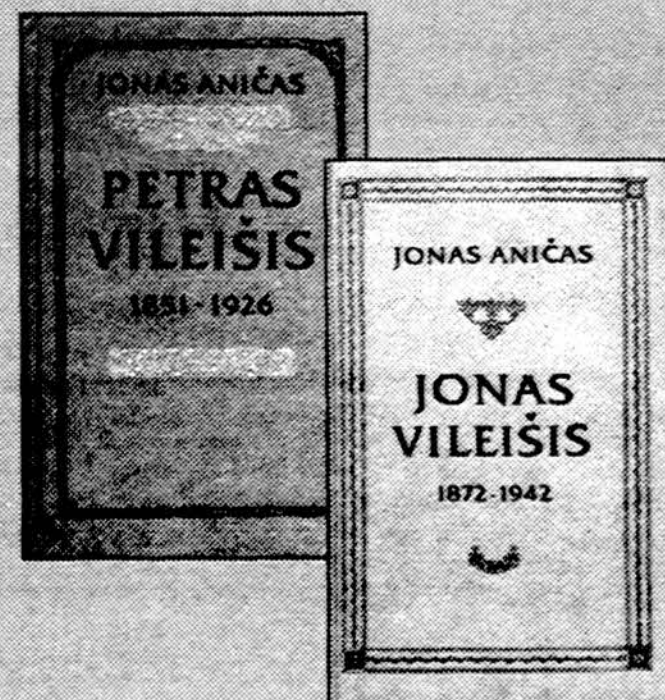
Irene Kuras Checcia iš Palos Heights, IL, apdovanojo „Draugą“ 100 dol. auka. Širdingai dėkojame!

Viktorija Karaitis, Union Pier, MI, už gražų „Draugo“ kalendorių atsiuntė 100 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Malvina Klivecka, gyv. Woodhaven, NY, gavusi „Draugo“ išleistą 2007-ųjų metų kalendorių, atsiuntė labai dosnią 200 dol. auką. Šios mūsų skaitytojos dosnumą labai vertiname ir esame nuoširdžiai dėkingi už paramą „Draugui“.

Pilypas ir Elvyra Naručiai, gyv. Oak Lawn, IL, yra ilgamečiai „Draugo“ skaitytojai. Atnaujindami prenumeratą dar vieniems metams, jie atsiuntė 100 dol. auką. Džiaugiamės, kad „Draugas“ juos galės lankyti dar vienerius metus. Labai aciu!

„Draugo“ knygynėlyje

„Draugo“ knygynėlyje galite nusipirkti Jono Aničo knygą „Petras Vileišis 1851-1926“. P. Vileišis buvo plačiašakė asmenybė. Būdamas žymus tiltų inžinierius, jis buvo žinomas ir kaip visuomenininkas, daug nuveikęs Lietuvai. J. Tumas-Vaižgantas apie jį yra pasakęs: „Gerasis lietuvių tautos genijus“.

Ne kartą gerieji Vileišio darbai buvo užmiršti, tačiau istorija vis tiek viską sustatė į savo vietas, ką rodo ir šios knygos pasirodymas. 2 tomų knygoje – nuėitas Vileišio gyvenimo keltas. Knyga iliustruota nuotraukomis.

Dvitolio kaina – 19 dol. (I tomas – 9 dol., II tomas – 10 dol.) Knygas galima įsigyti paštu, pridėnant 9 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Vlenos knygos persiuntimo kaina – 5 dol. Siunčiant daugiau, už kiekvieną papildomą leidinį – 2.50 dol. mokestis.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63th Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasitelravimui: 773-585-9500

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokejimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**